

A Magyar Tudományos Akadémia

Fizikai Tudományok Osztályának ügyrendje

A Fizikai Tudományok Osztálya (a továbbiakban Osztály) az ügyrendjét a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló, a 2009. évi XX. törvénnyel módosított 1994. évi XL. törvény (MTAtv), a Magyar Tudományos Akadémia Alapszabálya és az akadémiai Ügyrend alapján a következők szerint állapítja meg.

1. §

Az Osztály jogállása

- (1) A Fizikai Tudományok Osztálya a Magyar Tudományos Akadémiának (a továbbiakban: Akadémia) a fizikai és a csillagászati alap kutatások és alkalmazott kutatások (a továbbiakban: a fizika) tudományos, szakmai követelményeinek érvényesítése céljából szervezett köztestületi alapegysége, amely e tudományok képviselőit foglalja magába.
- (2) Az Osztály működésével összefüggő titkársági, tudományszervezési feladatokat a Természettudományi Titkárság (a továbbiakban: tudományterületi titkárság) látja el.

2. §

Az Osztály tagjai

- (1) Az Osztály tagjai az Osztály tudományterületén megválasztott akadémikusok és a nem akadémikus közgyűlési képviselők.
- (2) Az Akadémia köztestületi tagjai közül az Osztályhoz tartoznak:
 - a) azok a hazai akadémikusok, akiket akadémiai tagságra az Osztály jelölt;
 - b) azok az akadémikusok, akiket akadémiai tagságra több osztály jelölt, és megválasztásuk után az Osztályhoz történő csatlakozásról nyilatkoztak;
 - c) azok az akadémikusok, akik tudományterületet változtattak, és akiket emiatt az Akadémia Elnöksége az Osztály előzetes véleményének ismeretében az Osztályhoz sorolt át;
 - d) azok a tiszteleti és külső tagok, akiket az Osztály jelölt a tagságra;
 - e) a köztestület azon nem akadémikus tagjai, akiket az Akadémia az Osztály javaslata alapján vett fel a köztestületi tagok jegyzékébe.
- (3) A hazai tudományos életben való részvétel akadályoztatását a hazai akadémikus az osztálytitkárságon írásban (levélben, e-mailben) köteles bejelenteni. A tudomány-területileg illetékes titkárság vezetője az Osztály szakreferensének közreműködésével köteles figyelemmel kísérni a tagok osztályülésekről való távolmaradását, a közfeladatokban való közreműködését, és a tartós távolmaradásról rendszeresen tájékoztatja az Osztály elnökét. Az Osztály elnökének feladata, hogy a tartósan passzív tag figyelmét írásban (levélben, e-mailben) felhívja a távolmaradás lehetséges következményeire.
- (4) A tudományterületi titkárság köteles a tiszteletdíj esetleges felfüggesztésére vonatkozó jogszabály és akadémiai szabályok érvényesítése érdekében a tagok által bejelentett vagy az Osztály által észlelt, egy évet meghaladó külföldön tartózkodás esetén az Osztály elnöke által tartósan távolmaradónak minősített tagok adatait az Akadémia illetékes szervezeti egységéhez továbbítani a vonatkozó akadémiai szabályozásnak megfelelően.

3. §

Az Osztály tudományterületi illetékessége, feladat- és hatásköre

- (1) Az Osztály ellátja az Akadémia közfadataiból a tudományterületét érintő teendőket. Az Osztály önállóan, de az MTA-tv, az Akadémia Alapszabálya és az akadémiai Ügyrend adta keretek közt a Közgyűlés határozatai, iránymutatásai szerint jár el, hozza meg döntéseit. Az Osztály illetékessége kiterjed mindazokra a köztestületi tagokra, akiket az Akadémia az Osztály javaslata alapján vett fel a köztestületi tagok jegyzékébe, és akiket az Akadémiai Adattár az Osztályhoz tartozóként tart nyilván.
- (2) A tudományterületét érintő országos jelentőségű kérdésekben és a társadalmi élet átfogó problémáiban a fizikát érintő kérdésekben – saját elhatározásából vagy felkérésre – elvi állásfoglalást tehet, egyedi kérdésben véleményt nyilváníthat; véleményét, állásfoglalását olyan formában nyilvánítja ki, hogy abból az Akadémián kívül állók számára is kitűnjön, hogy osztályvéleményről van szó.
- (3) Az Osztály alapfeladatait az akadémiai Alapszabály 39. §-a határozza meg.
- (4) Az Osztály a (3) bekezdésen túl az alábbi feladatokat látja el:
 - a) véleményt nyilvánít a Magyar Tudományos Akadémia mint köztestület működését meghatározó alapvető belső akadémiai szabályozásokról és az akadémiai közgyűlés napirendjére tűzött előterjesztésekről;
 - b) részt vesz a Magyar Tudományos Akadémia kétévenként esedékes országgyűlési beszámolójának szakmai előkészítésében;
 - c) közreműködik a külön akadémiai szabályozásokban meghatározott, az akadémikusokkal és az MTA doktoraival kapcsolatos szociális és jóléti ügyekben;
 - d) figyelemmel kíséri, segíti és értékeli a tudományág körében folyó tudományos tevékenységet;
 - e) számon tartja a tudományág tudományos kutatóhelyeit, egyetemi és más tudományos műhelyeit, továbbá az azokon kívül működő kutatókat;
 - f) különös figyelmet fordít az egyetemekkel való együttműködésre, ezen belül elsősorban az egyetemi oktatásra és a doktori képzésre, valamint közös kutatásokat szervez;
 - g) figyelemmel kíséri a fizika oktatásával kapcsolatos kérdéseket, és szakértői állásfoglalást készít róluk;
 - h) elősegíti a fizikához kapcsolódó társadalmi jelentőségű kérdésekben a tudományosan megalapozott álláspontok társadalmi elfogadtatását;
 - i) kapcsolatot tart a tudományághoz tartozó tudományos társaságokkal, és együttműködési megállapodást is köthet velük;
 - j) társadalmi tevékenységét az Eötvös Loránd Fizikai Társulattal karöltve végzi;
 - k) figyelemmel kíséri a tudományterület nemzetközi helyzetét, és saját eszközeivel segíti az illetékességi körébe tartozó szakterületek részvételét a tudomány nemzetközi integrációjában;
 - l) tudományos üléseket szervez;
 - m) az Akadémia elnökének vagy az Akadémiai Kutatóintézetek Tanácsának (AKT) felkérésére vagy önálló kezdeményezésre véleményt nyilvánít a tudományág területén működő akadémiai kutatóközpontok, kutatóintézetek és támogatott kutatócsoportok tevékenységéről, az illetékességi körébe tartozó személyi kérdésekről – egyebek közt az Osztály hatókörébe tartozó kutatóközpontok és önálló kutatóintézetek főigazgatói,

illetve igazgatói tisztségére beérkezett pályázatokról –, az erőforrások elosztásának a tudományágat érintő terveiről; véleményéről tájékoztatja az Akadémiai Kutatóintézetek Tanácsát, és állásfoglalását, véleményét megküldi az Akadémia elnökének;

- n) az AKT-be delegált képviselője útján vesz részt az akadémiai intézetek és támogatott kutatócsoportok munkájának felügyeletében és értékelésében, rendszeresen meghallgatja e képviselő beszámolóját az AKT-ben folyó munkáról, és elvi iránymutatásokkal segíti az Osztály szakterületéhez tartozó intézetek irányítását és fejlesztését;
 - o) ellátja az MTA doktora tudományos cím odaítélése tárgyában indult eljárásokban rá háruló feladatokat, részt vesz a döntés előkészítésében, és javaslatot tesz a döntésre;
 - p) javaslatot tesz az MTA új rendes, levelező, külső és tiszteleti tagjainak személyére;
 - q) javaslatot tesz díjak odaítélésére, és maga is díjakat ítél oda;
 - r) ellátja az illetékességi körébe tartozó köztestületi tagok felvételével, besorolásával, nyilvántartásával, felfüggesztésével, lemondásával kapcsolatos rá háruló feladatokat;
 - s) kialakítja az Osztály könyv- és folyóirat-kiadási politikáját, különös figyelemmel a könyvek és folyóiratok anyagi támogatására;
 - t) tagokat jelöl akadémiai és egyéb bizottságokba;
 - u) kidolgozza és elfogadja az Osztály ügyrendjét.
- (5) Az Osztály tudományos bizottságokat, doktori bizottságot, osztályközi tudományos bizottságokat, állandó bizottságokat és eseti bizottságokat hozhat létre, működtethet és szüntethet meg, továbbá meghatározza (módosítja) bizottságainak elnevezését és illetékességét.

4. § Az osztályülés

- (1) Az Osztály az osztályülésen tárgyalja meg a tudományág kérdéseit és eredményeit, valamint az Osztályt érintő közéleti, szervezeti és működési kérdéseket.
- (2) Az Osztály általában havonta, de legalább negyedévenként ülést tart (rendes osztályülés). A rendes osztályülést az osztályelnök hívja össze, napirendjére javaslatot tesz, amelyet az osztályülés nyílt szavazással fogad el. Az osztályelnök készíti elő és vezeti le az ülést. Az ülés időpontját legalább három héttel az ülés előtt ki kell tűzni, az ülés résztvevőit a kitűzött időpont előtt legalább két héttel tájékoztatni kell róla. Az ülésen megtárgyalandó ügyek írásos anyagait legalább nyolc nappal az ülés előtt ki kell küldeni.
- (3) Rendkívüli osztályülést kell összehívni, ha azt az Osztály szavazati jogú tagjainak legalább 20%-a indítványozza. A rendkívüli osztályülés napirendjét az osztályelnök az összehívást kezdeményező tagok kérésének alapulvételével állapítja meg.
- (4) Az osztályülésre meg kell hívni az Akadémia elnökét, az Akadémia tudományterületileg illetékes alelnökét, a főtitkárt, a főtitkárhelyettesét. A doktori ügyeket tárgyaló osztályülésekre az illetékes tudományos bizottság vagy osztályközi tudományos bizottság és a doktori bizottság képviselőjét meg kell hívni. Az osztályülésről értesítést kapnak az MTA Titkárságának illetékes szervezeti egységei.

- (5) Az osztályülés kizárólagos hatáskörét az Alapszabály 39. § (4) bekezdése állapítja meg. Az osztályülés kizárólagos hatáskörébe utalt ügyek tárgyalása és a róluk való döntés meghozatala nem delegálható az Osztály tagjához, tisztségviselőjéhez vagy bármely más személyhez, testülethez.
- (6) Az Osztály munkájában szavazati joggal vesznek részt a hazai akadémikusok és a nem akadémikus közgyűlési képviselők azzal, hogy az Akadémia tagjainak megválasztásában csak a hazai akadémikusok vesznek részt, a doktori eljárásokban pedig csak a hazai akadémikusok és az MTA doktora címmel rendelkező nem akadémikus közgyűlési képviselők szavazhatnak.
- (7) Az Osztály munkájában tanácskozási joggal vehetnek részt az Osztályhoz tartozó külső és tiszteleti tagok, az Osztályhoz tartozó kutatóközpontok főigazgatói, az önálló és nem önálló jogi személy intézetek igazgatói, a fizikai doktori iskolát fenntartó egyetemek – jelenleg a BME, DE, ELTE, PTE és SZTE – fizikai intézeteinek/tanszékcsoportjainak vezetői, továbbá az ELFT küldöttje, a F fiatal Kutatók Fórumának képviselője, valamint a tudományos bizottságok elnökei és az osztályközi tudományos bizottság egy képviselője.
- (8) Azok a nem akadémikus köztestületi tagok, akik nem közgyűlési képviselők, az osztályelnök felkérésére részt vállalhatnak az Osztály feladataiban, és részt vehetnek azokon a rendezvényeken, amelyeket az Osztály szervez.
- (9) Az Osztály az alábbi formában ülésezik:
 - a) az Osztály hazai akadémikusainak zárt osztályülése: Az ilyen ülésen a hazai akadémikusok szavazati joggal, a külső és tiszteleti tagok tanácskozási joggal vehetnek részt. Az Osztályhoz tartozó akadémikusok az új levelező, rendes, külső és tiszteleti tagok jelölésére vonatkozó javaslatukat zárt ülésen alakítják ki;
 - b) az Osztály szavazati joggal rendelkező tagjainak zárt osztályülése: Az ilyen ülésen a külső és tiszteleti tagok tanácskozási joggal vehetnek részt. Az Osztály az osztályelnököt és osztályelnök-helyettest zárt ülésen választja meg, és ilyen ülésen tárgyalja meg az Osztály által fontosnak tartott személyi kérdéseket;
 - c) az Osztály szavazati és tanácskozási jogú tagjainak rendes és rendkívüli ülése (e kategóriába tartoznak a (2), (3) pontban meghatározott ülések): Szükség esetén az Osztály egy-egy napirendi ponthoz kapcsolódóan szakértőket hívhat meg, akik csak az adott napirendi pont megvitatásában vesznek részt (a bizottsági elnökök, főigazgatók, igazgatók, intézetvezetők helyettesével képviseltethetik magukat);
 - d) korlátozottan nyílt osztályülés: az Osztályhoz tartozó köztestületi tagok részvételével zajló osztályülés;
 - e) nyílt osztályülés: az Osztály által meghatározottak szerint széles körben nyílt osztályülés. Ilyenek azok az ülések, amelyeket az Osztály a jelentősebb tudományos események, székfoglalók, évfordulók alkalmából, továbbá az akadémiai közgyűlésekhez és a tudomány ünnepéhez kapcsolódóan szervez, szakmai előadásokkal. Az ilyen ülések programját az Osztály az osztályülésen vitatja meg és hagyja jóvá. Akadémiai tagajánlás után és a tagjelölő zárt osztályülés előtt az Osztály a tagságra ajánlottakat nyilvános tudományos ülészek keretében hallgatja meg. Az Osztály összes nyilvános programját szerepeltetni kell az MTA programnaptárában és lehetőség szerint az Eötvös Loránd Fizikai Társulat hasonló kiadványaiban. Az Osztályhoz tartozó köztestületi tagok nagy hányadának érdeklődésére számot tartó rendezvényeket az Osztály honlapján eseménynaptár formájában is közzé kell tenni.

- (10) Az Osztály az akadémikusi tagjelöléssel és választással kapcsolatban az MTAtv-ben, az Akadémiai Alapszabályban és Ügyrendben, továbbá az Akadémikusválasztás eljárási szabályai című dokumentumban foglaltak szerint jár el.
- (11) Az Osztály a doktori ügyekkel kapcsolatban az MTAtv-ben, az akadémiai Alapszabályban és Ügyrendben, a Doktori Szabályzatban, a Doktori Tanács Eljárási Szabályzata és Ügyrendjében, valamint jelen Ügyrend 2. sz. mellékletében foglaltak szerint jár el.
- (12) Az osztályülésről az illetékes tudományterületi titkárság vezetője vagy az általa kijelölt titkársági munkatárs emlékeztetőt készít. Az emlékeztetőt az osztályelnök által a szavazati jogú tagok közül felkért hitelesítők hitelesítik. Az emlékeztető a következő osztályülés tájékoztató anyagának része. Az emlékeztetőket dátummal kell ellátni; az illetékes tudományterületi titkárság tartja nyilván és őrzi őket az MTA iktatási szabályai szerint. Az osztályülés emlékeztetőjébe az Osztály állandó tagjai és állandó meghívott tagjai tekinthetnek be. A zárt ülések és minden személyi kérdés anyaga bizalmas.
- (13) Azon az Osztály hatáskörébe tartozó ügyekben, amelyek sürgősségükre való tekintettel nem vihetők az Osztály elé, az osztályelnök a szakmailag érdekelt, bevonható és elérhető osztálytagokkal való konzultáció után személyesen dönthet. A döntésről az Osztályt a legközelebbi osztályülésen tájékoztatni köteles. E lehetőség nem terjed ki az Alapszabály 39. § (4) bekezdésében felsorolt, kizárólagosan az Osztály mint testület hatáskörbe tartozó ügyekre.

5. §

Az osztályelnök, az osztályelnök-helyettes

- (1) Az Osztály hazai akadémikus tagjai közül három évre osztályelnököt és osztályelnök-helyettest választ. A megbízatás idejének lejártával a tisztséget betöltők egy alkalommal újraválaszthatók, ugyanazt a tisztséget egy személy összesen kétszer töltheti be.
- (2) Az Osztály minden akadémiai ciklus vége előtt legalább fél évvel osztályelnök-jelölő bizottságot hoz létre, mely javaslatot tesz az osztályelnök és az osztályelnök-helyettes személyére. A bizottság mandátuma az új osztályelnök és helyettese megválasztásával lejár. A jelölőbizottság javaslatot tesz munkamódszerére, s ezt az Osztály rendes osztályülésen jóváhagyja.
- (3) Az osztályelnök
 - a) irányítja, szervezi az Osztály munkáját;
 - b) képviseli az Osztályt;
 - c) gondoskodik az osztályülések rendszeres összehívásáról;
 - d) az osztálytagok javaslataira figyelemmel meghatározza a napirendjüket, és megállapítja a meghívandók körét;
 - e) vezeti az osztályüléseket;
 - f) összehangolja az Osztályhoz tartozó tudományos bizottságok munkáját;
 - g) beszámol az Osztálynak az elnökségi ülések napirendjére kerülő kérdésekről és az Elnökség határozatairól, valamint a két osztályülés között megtett intézkedésekről;
 - h) konkrét feladatok megoldására ad hoc bizottságokat küld ki vagy referenseket jelöl ki;
 - i) megküldi jóváhagyásra az Elnökségnek az osztályügyrendet, illetve a módosításait;

- j) tájékoztatja az Akadémia elnökét vagy illetékes alelnökét az Osztálynak a más osztályok vagy az Akadémia egésze szempontjából is jelentős tevékenységéről és állásfoglalásairól;
 - k) önállóan dönthet célszerűségi, sürgősségi okokból a 4. § (13) bekezdésében meghatározott módon olyan ügyekben, amelyek megtárgyalása nem tartozik az osztályülés kizárólagos hatáskörébe (Asz. 39. §. (4)); ilyenkor a szakmailag érdekelt bevonható és elérhető osztálytagokkal, valamint az érintett tudományos bizottságok vezetőivel konzultál; a döntésről az osztályelnök az Osztályt tájékoztatni köteles;
 - l) jegyzi a 3. § (2) bekezdésben meghatározott módon az Osztálynak a tudományterületet érintő kérdésekben tett elvi állásfoglalását, egyedi kérdésben történő véleménynyilvánítását; az állásfoglalások közzététele során az akadémiai Alapszabály 3. §-ában szabályozottak szerint járva el.
- (4) Az osztályelnök a (2) bekezdésben meghatározott képviseleti jogkörében ellátott feladatok végrehajtásáról tájékoztatja az Osztályt.
 - (5) Az osztályelnök évente beszámol tevékenységéről az Osztálynak.
 - (6) Az Osztály elnökét távollétében az osztályelnök-helyettes helyettesíti. Az osztályülést az Osztály elnöke és helyettese távollétében az Osztály elnöke által az Osztály hazai akadémikusai közül felkért tag vezeti. Az osztályelnök tisztét tartós akadályoztatás vagy felmentés esetén ideiglenesen az osztályelnök-helyettes veszi át.
 - (7) Az Osztály saját kérésére felmentheti az osztályelnököt (és/vagy helyettesét) a tisztségéből. A felmentésnél a választáskor alkalmazott szabályokat kell figyelembe venni. Az osztályelnöki, osztályelnök-helyettesi tisztség akadémiai ciklus közben történt megüresedése esetén az Osztály mihamarabb új osztályelnököt, illetve osztályelnök-helyettest választ. Az így elnyert megbízatás ideje nem számít bele az 5. § (1) bekezdésében szabályozott tisztségviselési időtartamba.
 - (8) Az Osztálynak a jelen Ügyrendben, az MTAtv-ben, az akadémiai Alapszabályban és Ügyrendben, valamint a további akadémiai szabályozásokban meghatározottak szerinti működéséért az Osztály elnöke felelős.

6. § Döntéshozatal

- (1) Az Osztály a döntéseit szavazással hozza; az így meghozott döntéseket sorszámmal és dátummal ellátott határozatba foglalja. A szavazás elrendelésére az elnök jogosult. Titkos szavazáskor az egymástól független kérdésekről külön-külön szavazólapokon kell döntést hozni (pl. nem lehet összevonni több jelölt doktori eljárásának szavazását).
- (2) Az Osztály a tudományterületei szerint illetékes szakmai (tudományos) kérdésekben véleményét sorszámmal és dátummal ellátott állásfoglalásban nyilvánítja ki.
- (3) Az Osztály döntéshozatali (szavazási) rendjére az Alapszabály I. sz. mellékletének 4. §-ában a döntéshozó testületek szavazási módjára foglaltak és az Osztály határozatai az irányadók.

7. § Tudományos bizottságok

- (1) A tudományos bizottság az Osztály által létrehozott, egy-egy szakterületet képviselő, köztestületi tagságon alapuló bizottság, amely önállóan, de az Osztály határozatai, iránymutatásai szerint lát el az MTAtv-ben, valamint az akadémiai Alapszabályban és Ügyrendben meghatározott feladatokat (így különösen részt vesz a doktori eljárásokban). A doktori ügyekben történő eljárásra az Osztály külön doktori bizottságot is létrehoz. Az Osztály minden akadémiai ciklus kezdetén meghatározza, hogy milyen tudományos bizottságokat kíván működtetni a választott tagok milyen létszámával.
- (2) Az osztályközi tudományos bizottság az Osztály által létrehozott, szakterületeket összekapcsoló, köztestületi tagságon alapuló bizottság, amely az MTAtv-ben, valamint az akadémiai Alapszabályban és Ügyrendben meghatározott feladatokat lát el (így különösen részt vesz a doktori eljárásokban).
- (3) Az Osztály tudományos bizottságainak és osztályközi tudományos bizottságainak felsorolását az 1. sz. melléklet tartalmazza.
- (4) A tudományos bizottságok tagjainak választása az Alapszabály 40. § (4) bekezdésében és az Ügyrend 27. § (3), valamint 28. § (3) bekezdésében foglalt elvek szerint történik, titkosan, papíralapú vagy elektronikus szavazással. A szavazás módját az Asz. I. sz. mellékletének 5. §-a (a tudományos bizottsági tagok választására vonatkozó külön szabályok) szabályozza.
- (5) Az Akadémia rendes és levelező tagjai az akadémiai ciklus elején tett nyilatkozatuk alapján tagjaivá válnak azoknak a bizottságoknak, amelyek hatókörébe tudományos tevékenységük besorolható. A hazai akadémikus korlátlan számú tudományos bizottságnak lehet a tagja azzal, hogy összesen legfeljebb három tudományos vagy osztályközi tudományos bizottságban rendelkezik szavazati joggal, ide nem értve a doktori bizottságot. Bizottsági tagok választása esetében minden akadémikus egy bizottságban rendelkezik szavazati joggal. A nem akadémikus közgyűlési képviselők megválasztásukkal tagjává válnak annak a tudományos bizottságnak, melyhez tartozó köztestületi tagok választották közgyűlési küldöttnek. A bizottság többi tagját a szakterülethez tartozó köztestületi tagok választják meg. A tudományos bizottság és az osztályközi tudományos bizottság esetén – az akadémikusok kivételével – minden köztestületi tag csak egy tudományos bizottságba (osztályközi tudományos bizottságba) kerülhet be választás útján, és csak ebben az egy bizottságban választhat és választható. A nem akadémikus köztestületi tag az előbbieket szerint nem lehet egyszerre tagja tudományos bizottságnak és osztályközi tudományos bizottságnak.
- (6) A tudományos bizottságokat és osztályközi tudományos bizottságokat úgy kell létrehozni, hogy a bizottságnak legalább tíz MTA doktora (ideértve az akadémikusokat is) címmel rendelkező tagja legyen. Súlyos tudományterületi aránytalanság esetén a tudományos osztálynak lehetősége van az eredeti bizottsági taglétszám maximum 25%-os növelésére és az alulreprezentált tudományterülethez tartozó köztestületi tagok közül új tagok kooptálására.
- (7) A bizottság munkáját az elnöke irányítja, akit a bizottság tagjai maguk közül választanak meg. A bizottsági elnök hívja össze a bizottsági ülést, elnököl az ülésen, képviseli a bizottságot,

beszámol a bizottságnak a két ülés között végzett tevékenységéről, megküldi az Osztálynak a bizottsági ügyrendet és módosításait, tájékoztatja az Osztály elnökét a bizottságnak más bizottságok vagy az Osztály egésze szempontjából is jelentős tevékenységéről (Asz. 40. §. (11)). Az elnök tartós akadályoztatása esetén tisztségét a bizottság tagjai közül választott elnökhelyettes veszi át. A bizottsági elnök munkáját titkár segíti, akit a bizottság tagjai maguk közül választanak.

- (8) A tudományos bizottság ülése
 - a) A bizottság – esetleg a megvitatandó kérdések külső szakértőinek részvételével – bizottsági ülésen tárgyalja meg szakterülete aktuális kérdéseit és eredményeit, a tudományos közélettel, valamint az Akadémia szervezetével és működésével kapcsolatos olyan kérdéseket, amelyek a szakterületét érintik.
 - b) A bizottság üléseit a bizottság elnöke hívja össze, és állapítja meg az ülés napirendjét. Össze kell hívni a bizottság ülését, ha azt a bizottság tagjainak legalább 1/3-a írásban kéri. A bizottság üléseire az osztályelnököt meg kell hívni.
 - c) A bizottságok szavazati joggal nem rendelkező meghívottakat is bevonhatnak a munkájukba, akiknek a létszáma nem haladhatja meg a rendes bizottsági tagok 25%-át. A meghívásnak nem feltétele, hogy a meghívandó az akadémiai köztestület tagja legyen.
 - d) A tudományos bizottságok – saját kezdeményezésükre vagy felkérésre – az Alapszabály 3. §-ában meghatározottak szerint a tudományterületüket érintő kérdésekben elvi állásfoglalást tesznek, egyedi kérdésben véleményt nyilvánítanak. Ezen véleményekből, amelyeket az Osztálynak is megküldenek, egyértelműen ki kell derülnie, hogy bizottsági véleményről van szó.
 - e) A bizottságok rendszeresen, évente legalább három alkalommal ülést tartanak.
- (9) A tudományos bizottságok bizottsági ügyrendben rögzítik működésük eljárási szabályait, az ügyrendet az Osztály hagyja jóvá.
- (10) A tudományos bizottság és az osztályközi tudományos bizottság – az Osztály (osztályok) jóváhagyásával – munkabizottságot és albizottságot hozhat létre, működtethet és szüntethet meg.
- (11) A bizottságok üléseikre meghívhatják az Akadémiának a bizottság hatáskörébe tartozó külső és tiszteleti tagjait. Továbbá konkrét napirendi pontokhoz szakértőket is meghívhatnak. A meghívottaknak nincs szavazati joguk.
- (12) A bizottsági ülés kizárólagos hatáskörébe tartozik:
 - a) a tudományos bizottság elnökének, elnökhelyettesének és titkárának megválasztása, felmentése, az elnök beszámolójának jóváhagyása;
 - b) a szakterületre vonatkozó helyzetelemzések;
 - c) az akadémiai Ügyrend 11. § (2) bekezdése szerinti közreműködés a köztestületbe való felvételi eljárásban;
 - d) tagok küldése az Osztály doktori bizottságába;
 - e) habitusvizsgálat doktori eljárásokban; javaslattétel az Osztály doktori bizottságának és az Osztálynak;
 - f) az akadémiai kutatóközpontok, kutatóintézetek és támogatott kutatócsoportok tevékenységének a bizottsági értékelése;
 - g) kapcsolattartás a területi bizottságok megfelelő tudományági/szakterületi bizottságaival;

- h) a tudományos osztálynak megküldendő javaslatok, egyebek között a szakterületre vonatkozó könyv- és folyóirat-kiadási javaslat elfogadása;
 - i) a bizottsági ügyrend elfogadása.
- (13) A bizottságok további hatásköre:
- a) figyelemmel kísérik szakterületükön a tudomány művelőinek szakmai fejlődését, gondoskodnak a szakterületükön dolgozó oktatókkal és kutatókkal való kapcsolat kiépítéséről, segítik szakmai közösségek létrejöttét és működését;
 - b) figyelemmel kísérik a szakterületet érintő európai projektumokat, és felhívják a tagok figyelmét az ezekben való részvétel lehetőségére;
 - c) felkérésre véleményeznek különböző támogatások elnyerésére irányuló pályázatokat, kinevezésre, díjak odaítélésére vonatkozó javaslatokat; személyeket, tudományos közösségeket javasolhatnak különböző díjakra, címekre, saját kezdeményezésre is;
 - d) önállóan szerveznek tudományos előadásokat és vitauléseket;
 - e) feladatuk elvégzése érdekében albizottságokat, munkabizottságokat stb. hozhatnak létre; tudományos bizottság által létrehozott munkabizottságba vagy albizottságba nem köztestületi tagokat is be lehet vonni (Ü. 28. §. (4));
 - f) tevékenységükről az Osztályt folyamatosan tájékoztatják, munkájukról az Osztály részére éves beszámolót, cikluszáráskor összefoglaló beszámolót készítenek.

8. § Doktori bizottság

- (1) A doktori ügyek tárgyalására az Osztály külön doktori bizottságot is létrehoz. A doktori bizottság jogállására és eljárásrendjére – amennyiben az akadémiai Alapszabály és Ügyrend vagy a Doktori Szabályzat másként nem rendelkezik – a tudományos bizottságokra vonatkozó szabályok irányadók azzal, hogy az akadémiai Ügyrend 27. § (3) bekezdése szerinti összeférhetetlenség a doktori bizottság vonatkozásában nem alkalmazandó. A tudományos bizottságoknak a doktori ügyekben való eljárására és a doktori bizottságok működésére vonatkozó részletes szabályokat – az MTAtv, az Alapszabály és az Ügyrend rendelkezéseivel összhangban – a Doktori Szabályzat állapítja meg.
- (2) A doktori bizottság megválasztásának rendjét és a bizottság doktori ügyekben irányadó eljárásrendjét a 2. sz. melléklet tartalmazza.

9. § Állandó és eseti bizottságok

- (1) Az állandó bizottság és az osztályközi állandó bizottság az Osztály által meghatározott feladat ellátására létrehozott olyan bizottság, amely nem kizárólagosan a köztestületi tagságon alapul. Az állandó bizottság és az osztályközi állandó bizottság doktori ügyekben nem járhat el. Állandó bizottság és osztályközi állandó bizottság nem hozható létre olyan feladat ellátására, amely kifejezetten tudományos bizottság (doktori bizottság) vagy osztályközi tudományos bizottság hatáskörébe tartozik. Az állandó bizottság és az osztályközi állandó bizottság tagjait a tudományos osztályok szavazati jogú tagjai jelölik és választják minden ciklus elején hároméves időtartamra.
- (2) Az Osztály állandó bizottságainak és osztályközi állandó bizottságainak felsorolását az 1. sz. melléklet tartalmazza.

- (3) A tudományos osztály meghatározott feladatra (előre meghatározott időtartamra) eseti bizottságot is létrehozhat. Az eseti bizottság nem kizárólagosan a köztestületi tagságon alapul. Eseti bizottság nem hozható létre a tudományos bizottság, doktori bizottság, osztályközi tudományos bizottság, állandó bizottság és osztályközi állandó bizottság kizárólagos hatáskörébe tartozó feladatra.
- (4) Az ilyen bizottságok tagjainak számát és összetételét az Osztály eseti választással határozza meg.
- (5) Az Osztály közös bizottságokat működtethet Akadémián kívüli szervezetekkel. Az Osztály kollektív tagságot vállalhat nemzetközi szervezetekben. Az Osztály előzetes egyetértésével az Osztály tudományos bizottságai is vállalhatnak kollektív tagságot nemzetközi szervezetekben. Az Osztály nemzetközi bizottságok magyar tagozatait is létrehozhatja.

10. § Díjak

- (1) Az Osztály az alábbi díjakat alapította és tartja fenn:
Fizikai Díj (tartalma: pénz, oklevél, évente legfeljebb három)
Fizikai Fődíj (tartalma: pénz, oklevél, évente egy).
- (2) Az (1) bekezdés szerinti díjakat az osztályelnök évente egyszer, a májusi közgyűlés keretében tartott tudományos ülésen adja át. A díjak részletesebb ismertetése a 3. sz. mellékletben található.

11. § Az Osztály kiadványai

- (1) Az Osztály saját folyóiratokat nem ad ki.
- (2) Az Osztály egy folyóiratot gondoz, a Fizikai Szemlét (az Eötvös Loránd Fizikai Társulattal közösen). Az Osztály két főt delegál a Fizikai Szemle szerkesztőbizottságába. E szerkesztőbizottsági tagok mandátumát minden új akadémiai ciklus kezdetén felülvizsgálja.
- (3) Az Osztály az éves kiadványtervét a tudományos bizottságokkal egyetértésben, az általa választott felelős előterjesztése alapján alakítja ki (Ü. 27. §.) rangsorolási javaslat formájában.

12. § Honlap

- (1) Az Osztály internetes honlapot üzemeltet.
- (2) A honlap szélesebb nyilvánosságnak szánt része tartalmaz adatokat az Osztályról (például a tagjainak a névsorát, közgyűlési képviselőinek adatait, díjait, díjazottjainak névsorát, könyv- és folyóirat-kiadására vonatkozó, illetve történeti adatokat, kutatócsoportjait, képviselőit különböző tudományos szervezetekben, köztestületének adatait stb.), az egész Osztály számára hasznos információkat (magasabb szintű szabályzatok, rendezvények stb.), az Osztály által elfogadott dokumentumokat (ügyrendek), az Osztály és a bizottságok emlékeztetőinek nyilvános részét, továbbá kitöltendő űrlapokat (ezek díjjavaslatra, egyéni

kiküldetésre, külföldi vendég fogadására, a köztestületbe történő belépésre, pályázat elbírálására stb. vonatkoznak).

- (3) A honlap korlátozott hozzáférésű része (a továbbiakban KOHO) jelszóval védett, csak az osztálytagok számára érhető el. Ide kerülnek fel az osztályülések anyagai (emlékeztetők, javaslatok, doktori ügyek anyagai stb.) legalább nyolc nappal az ülés előtt, amiről az osztálytagok egyidejűleg elektronikus postán értesítést kapnak.
- (4) A honlapot az osztályelnök irányítása és az MTA Titkárság Szervezési Titkársága vezetőjének szakmai felügyelete mellett az illetékes tudományterületi titkárság vezetője kezeli, aki kizárólagos feltöltési joggal rendelkezik (e feladat ellátását delegálhatja a tudományterületi titkársághoz tartozó szakreferensnek). Mind a nyilvános részt, mind a KOHO-t mindenki más csak olvasásra, letöltésre használhatja.
- (5) Az Osztály a honlap tartalmi működtetésére szerkesztőbizottságot létesíthet.

13. § Kommunikáció

- (1) Az osztályülések közötti időszakban az osztálytagokkal való kommunikáció elsősorban elektronikus levelezés útján zajlik, a jelen Ügyrendben és az Osztályra vonatkozó további akadémiai szabályozásokban előírt határidők betartásával.
- (2) Az Osztály tagjai az (1) bekezdés szerint elektronikus úton kapják meg az osztályülésre szóló, a napirendet tartalmazó meghívót, és az ülés anyagait (esetleg csak a KOHO-ban található mellékletre való hivatkozással). A doktori ügyekben keletkező anyagok kiküldéséről az Akadémia Doktori Szabályzata, a Doktori Tanács Eljárási Szabályzata és Ügyrendje, valamint jelen ügyrend 2. sz. melléklete rendelkezik.
- (3) Minden osztálytag kérheti nyomtatásban – akár esetenként is – az ülésekről készült, kizárólag elektronikus úton hozzáférhető dokumentumokat, kivéve a doktori pályázatoknak a pályázó által benyújtott anyagait, amelyek megtekintéséről az Akadémia Doktori Szabályzata, a Doktori Tanács Eljárási Szabályzata és Ügyrendje, valamint jelen Ügyrend 2. sz. melléklete rendelkezik.
- (4) A tudományterületi titkárság az Osztály bizottságainak előzőektől eltérő postázási igényeit a bizottsági ügyrendben és az MTA Titkárság Szervezési és működési szabályzatában megfogalmazottaknak megfelelően elégíti ki.

Jelen Ügyrendet az Osztály 2012. május 30-án tartott ülésén a 2/2012. (V. 30.) sz. határozatával fogadta el.

Az Ügyrendet a Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége 2012. június 26-án tartott ülésén 38/2012. (VI. 26.) számú határozatával hagyta jóvá.

A FIZIKAI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYA ÁLTAL LÉTREHOZOTT ÉS MŰKÖDTETETT BIZOTTSÁGOK

Tudományos bizottságok:

- a) Atommag-fizikai Tudományos Bizottság (20 választott tag + legfeljebb 25%)
- b) Atom-, Molekulafizikai és Spektroszkópai Tudományos Bizottság (15 választott tag + legfeljebb 25%)
- c) Csillagászati és Űrfizikai Tudományos Bizottság (15 választott tag + legfeljebb 25%)
- d) Lézerfizikai Tudományos Bizottság (15 választott tag + legfeljebb 25%)
- e) Részecskefizikai Tudományos Bizottság (15 választott tag + legfeljebb 25%)
- f) Statisztikus Fizikai Tudományos Bizottság (15 választott tag + legfeljebb 25%)
- g) Szilárdtest-fizikai Tudományos Bizottság (25 választott tag + legfeljebb 25%).

A zárójelben megadott létszámok az akadémikusok és közgyűlési küldöttek nélkül értendők.

Osztályközi tudományos bizottság:

Biofizikai Tudományos Bizottság, melyet az Osztály a Biológiai Tudományok Osztályával közösen működtet.

Doktori bizottság:

Létszáma: 10 és 10 póttag. Összetétele: a tudományos bizottságok 1-1 tagja, kivéve az Atommag-fizikai és a Szilárdtest-fizikai Bizottságot, amely 2-2 tagot ad, továbbá a Biofizikai Osztályközi Tudományos Bizottság is ad 1 tagot. Minden tudományos bizottság a delegált tagok számával megegyező számú póttagot is delegál, akik a tagokat távollétükben helyettesíthetik. A doktori bizottság ügyrendje ezen Ügyrend 2. sz. melléklete.

Állandó bizottságok:

- a) IUPAP Nemzeti Bizottsága (ennek feladatait maga az Osztály látja el)
- b) IUCr Nemzeti Bizottsága
- c) Magyar Szinkrotronbizottság

Osztályközi állandó bizottságok:

- a) Magyar Nyelvi Osztályközi Állandó Bizottság
- b) Tudomány- és Technikatörténeti Osztályközi Állandó Bizottság

AZ MTA FIZIKAI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYÁNAK AZ MTA DOKTORA TUDOMÁNYOS CÍM MEGSZERZÉSÉÉRT INDÍTOTT ELJÁRÁSBAN VALÓ KÖZREMŰKÖDÉSÉRŐL

Ezt az Ügyrendet a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvénnyel, a Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: MTA) Alapszabályával és Ügyrendjével, az MTA Doktori Szabályzatával (11/2011 [XII. 5.] KGY határozat, a továbbiakban: D. Sz.), valamint az MTA Doktori Tanácsának Eljárási Szabályzatával és Ügyrendjével együtt kell alkalmazni.

I.

Eljárási szabályok

A doktori ügyekben eljáró testületek és személyek

(D. Sz. 9. §)

1. §

(1) Az MTA doktora tudományos cím megszerzéséért indított eljárásban (a továbbiakban: doktori eljárás) testületként jár el az MTA Fizikai Tudományok Osztálya (a továbbiakban: osztály), az osztály doktori bizottsága (a továbbiakban: doktori bizottság) és az osztály tudományos bizottságai (a továbbiakban: tudományos bizottság), amelyek a következők:

Atommag-fizikai Tudományos Bizottság
Atom-, Molekulafizikai és Spektroszkópiai Tudományos Bizottság
Csillagászati és Űrfizikai Tudományos Bizottság
Lézerfizikai Tudományos Bizottság
Részecskefizikai Tudományos Bizottság
Statisztikus Fizikai Tudományos Bizottság
Szilárdtest-fizikai Tudományos Bizottság.

A biofizikai tárgyú doktori ügyekben a Biofizikai Osztályközi Tudományos Bizottság jár el.

(2) A doktori eljárásban a jelen Ügyrendben, illetve a vonatkozó akadémiai szabályozásokban külön meghatározott esetekben saját hatáskörében járhat el az osztály elnöke, a doktori bizottság elnöke, a tudományos bizottság elnöke, valamint az előterjesztő.

(3) A doktori eljárásnak az osztályt érintő ügyszakában az eljárással kapcsolatos szervezési és végrehajtási feladatokat – az MTA Doktori Tanácsa (a továbbiakban: Doktori Tanács) Titkárságával együttműködve – az osztály titkársági szakreferense látja el.

(4) Az eljárásban közreműködő személyek és testületek véleményük elkészítése, javaslatuk kialakítása, illetve döntésük meghozatala előtt az MTA Doktori Tanácsának Eljárási Szabályzata és Ügyrendje 15. §-ában megfogalmazott korlátokkal betekintethetnek a pályázati anyag irataiba, illetve a doktori eljárás során keletkezett iratokba. A doktori eljárás során, illetve azzal összefüggésben keletkezett adatok és iratok nyilvánosságát a Doktori Tanács Eljárási Szabályzatában és Ügyrendjében foglaltak szabályozzák.

Összeférhetetlenség és elfogultság

(D. Sz. 23. §)

2. §

(1) A doktori eljárásból – a nyilvános vitát kivéve – ki van zárva, és az érdemi elbírálásban nem működhet közre, valamint az ügy tárgyalásakor nem lehet jelen az,

a) akitől az ügy tárgyilagosa elbírálása nem várható el (a kérdésről a Doktori Tanács, illetve felkérésére az Ügyrendi Bizottság dönt);

b) aki a kérelmező közeli hozzátartozója vagy hozzátartozója (Polgári Törvénykönyv 685. § b) pont);

c) aki a kérelmező közvetlen munkahelyi vezetője vagy beosztottja, közvetlen munkatársa azonos szervezeti egységnél (azonos egységnek számít az azonos tanszék, intézeti osztály, kutatócsoport vagy pályázati kutatócsoport, de nem számít annak az egyetem, annak kara, a kutatóintézet, a múzeum vagy egyéb intézmény);

d) aki háromnál több esetben a kérelmező társszerzője a pályázat témakörében;

e) akinek tudományos cím- vagy fokozatszerzés vagy habilitáció érdekében benyújtott munkáját a kérelmező hivatalos bírálóként véleményezte, vagy elbírálásában részt vett;

f) aki tudományos cím- vagy fokozatszerzés során a kérelmező tudományos vezetője volt, vagy akinek a kérelmező volt a tudományos vezetője.

(2) Nem lehet hivatalos bíráló és a bírálóbizottság tagja, aki az eljárás alapjául szolgáló doktori mű által felhasznált bármely munkában a kérelmező társszerzője, vagy a kérelmezővel azonos munkahelyen dolgozik a fenti c) pont szerint.

(3) Az összeférhetetlenség kérdésére az adott ülés elnöke az ülés kezdetén köteles felhívni az ülésen részt vevők figyelmét. Összeférhetetlen személy az ülés elnökének szóban köteles jelezni az összeférhetetlenségét és annak okát.

Az eljárás megindulása

(D. Sz. 25. §)

3. §

Az osztály doktori ügyben a Doktori Tanács elnökének az osztály elnökéhez címzett megkeresésére jár el. A megkereséshez a kérelmező által benyújtott valamennyi iratot (a továbbiakban: iratok) a Doktori Tanács Titkársága küldi meg az osztálynak, és biztosítja a kérelmező elektronikus úton beküldött adataihoz való hozzáférést.

Illetékesség

(D. Sz. 31–32. §)

4. §

(1) Az osztály elnöke a Doktori Tanács elnökének megkeresését – a beérkezésétől számított 15 napon belül – megvizsgálja abból a szempontból, hogy az eljárás lefolytatására az osztály a tudományág szerint illetékes-e. Inter- és multidiszciplináris pályázat esetén az osztály határideje 30 nap lehet.

(2) Az illetékesség vizsgálata során a D. Sz. rendelkezéseit (31–32. §) kell alkalmazni.

(3) Ha az osztály elnöke megállapítja az osztály illetékességét az eljárásra, akkor kijelöli és felkéri a tudományszak szerint illetékes tudományos bizottságot az ügy előkészítésére, és az iratokat megküldi a bizottság elnökének. Ellenkező esetben az ügyet visszaküldi a Doktori Tanács elnökének.

5. §

A tudományos bizottság nevében a bizottság elnöke az iratok kézhezvételétől számított 15 napon belül nyilatkozik a bizottság illetékességéről. Inter- és multidiszciplináris pályázat esetén az illetékességről 30 napos határidővel a tudományos bizottság dönt. Amennyiben az elnök a bizottságot, illetve – inter- és multidiszciplináris pályázat esetén – a bizottság önmagát illetékesnek tartja, elindítja a doktori habitusvizsgálati eljárást. Ha az illetékesség hiányát állapítja meg, a kérelmet visszaküldi az osztálynak. Ezt az állásfoglalást érdemi indoklással köteles ellátni. Ha a megadott határidőig a bizottság vagy elnöke nyilatkozatot nem tesz, az eljárás lefolytatásának előkészítésére a bizottságot illetékesnek kell tekinteni.

A tudományos bizottság feladatai

(D. Sz. 17. §, 33. §)

6. §

A tudományos bizottság az osztály elnökének kijelölése alapján jár el, és látja el a D. Sz. 17. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott feladatokat. A bizottság a doktori kérelemben foglalt vizsgálatát az iratok hozzá való beérkezésétől számított 60 napon belül folytatja le, amelyből az előterjesztőknek 30 nap áll rendelkezésükre előterjesztésük elkészítésére. A bizottság érdemi állásfoglalását a jelzett határidőn belül írásban közli az osztállyal.

A tudományos bizottság eljárása

(D. Sz. 17., 19–21., 23., 33. §)

7. §

(1) A doktori eljárásban a kérelmező tudományos tevékenységének vizsgálatát és annak eredményeit az ügyben eljáró testületek számára (a bírálóbizottság előtt lefolytatandó nyilvános vita kivételével) a tudományos bizottságban az előterjesztők, a doktori bizottságban a referensek mutatják be, míg az osztály előtt a doktori bizottság elnöke ismerteti a bizottságok véleményét. A tudományos bizottság elnöke az iratokat – előterjesztés elkészítése érdekében – a bizottság

szakmailag illetékes két tagjának (előterjesztők) adja át. Az előterjesztők előterjesztésüket – a kérelmező tudományos munkásságáról, az eljárás lefolytatásának lehetőségéről (D. Sz. 25. §) és a lehetséges hivatalos bírálókról, valamint a bírálóbizottságról – egymástól függetlenül, írásban nyújtják be a bizottságnak. Az írásos véleményen túl az előterjesztőknek ki kell tölteniük a 2.3. mellékletben szereplő előterjesztői adatlapot, és javaslatot kell tenniük a hivatalos bírálókra, valamint a bírálóbizottság személyi összetételére. Rövid értekezés benyújtása esetén nyilatkoznak arról, hogy a rövid értekezés beadásának feltételei teljesülnek-e, és a rövid értekezés alapján a doktori eljárás lefolytatható-e. Indokolt esetben egyik előterjesztőnek olyan köztestületi tag szakember is felkérhető, aki nem tagja a bizottságnak.

(2) A bizottság valamennyi tagjának legalább 8 nappal az ülés előtt biztosítani kell a kérelmező által elektronikusan benyújtott anyaghoz, így a kérelmező tudományos munkásságának összefoglalásához, publikációs jegyzékéhez és hivatkozási jegyzékéhez való hozzáférést. Az ülés előtt a bizottsági előterjesztők írásos véleményét is rendelkezésre kell bocsátani elektronikusan.

(3) A tudományos bizottság ülésén az elnök (összeférhetetlenség esetén a tudományos bizottság elnöke helyett az elnökhelyettes vagy a tudományos bizottság titkára látja el az elnöki funkciókat) felkéri az előterjesztőket, hogy a kérelmező által benyújtott *Közleményjegyzék*, *Publikációs adatlap* és *Tudományos közéleti adatlap* adatait tételesen értékeljék az alábbi szempontok alapján:

– Ellenőrizték, hogy a *Publikációs adatlap* számadatai (a 2.2. melléklet 3. sz. adatlapja) 5 százalékos hibahatáron belül megegyeznek-e a *Közleményjegyzék* és a *Hivatkozási jegyzék*, valamint a *Magyar Tudományos Művek Tára MTMT adatlap* (ld. a 2.4. mellékletet) adataival („igen/nem”). Ha nem, adják meg, hogy az adatlap táblázatainak melyik tétele nem azonos az MTMT által nyilvántartott adatokkal.

– Véleményezzék a pályázó tudományos munkásságát összefoglaló 2. sz. adatlap alapján a pályázat tudományos értékét, és minősítsék 1-től 5-ig terjedő skálán.

– Nyilatkozzanak arról, hogy a habitusvizsgálathoz kért adatok értékelhetők-e, esetleg hiányosak, nem ellenőrizhetők vagy félreérthetők-e. (A habitusvizsgálathoz kért valamennyi információnál a *nemleges* válasz is kötelező.) Az *Adatlapok* minden pontját véleményezni kell. Ezekon kívül *összességében* értékeljék a kérelmező szakmai/tudományos és tudományos közéleti aktivitását. Mindkét szempontot „kiemelkedő”, „megfelelő” vagy „gyenge” minősítéssel értékeljék.

– Ismertessék a kérelmező tudományometriai adatait, nyilatkozzanak arról, hogy a *Publikációs adatlap*on feltüntetett adatok alapján a pályázó tudánymérési értékei megfelelnek-e a követelményeknek. Ha igen, értékeljék a publikációs aktivitást („kiemelkedő”, „megfelelő”, „gyenge”).

– Nagy kooperációban készült, sokszerzős (100-nál több szerzős) publikációkkal pályázók esetén értékeljék, mi volt a pályázó lényeges hozzájárulása az effektív hivatkozottság számolásánál számba vett publikációkban közölt munkához.

– Értékeljék a pályázó tudományos munkájának *idézettőségét* („kiemelkedő”, „megfelelő”, „gyenge”).

(4) A D. Sz. 33. § (7) bekezdésnek megfelelően a vizsgálat során nem kerül sor a doktori mű érdemi részletes vizsgálatára; a mű formájával és tartalmával csak annyiban kell foglalkozni, hogy annak alapján megállapítható legyen,

a) a kérelmező helyesen jelölte-e meg a szakterületet;

- b) a doktori mű elbírálásra formailag alkalmas-e;
- c) rövid értekezés benyújtása esetén teljesülnek-e a feltételek, és annak alapján az eljárás lefolytatható-e;
- d) kik azok a szakmailag illetékes bírálók és bírálóbizottsági tagok, akik leginkább illetékesek a doktori bírálati eljárásban.

(5) A bizottság az előző bekezdésekben említett előterjesztéseket érdemben tárgyalja, és különösen a következő kérdésekben foglal egymástól elkülönítve állást:

- a) a kérelmező eleget tesz-e a D. Sz. 1. § (1) bekezdésben megfogalmazott feltételeknek;
- b) a benyújtott doktori mű (D. Sz. 26. §) elbírálásra alkalmas-e, rövid értekezés benyújtása esetén javasolja-e az osztálynak az eljárás lefolytatását;
- c) kiket javasol hivatalos bírálóknak, illetve a bírálóbizottság elnökének, titkárának és tagjainak (tartalék tagokkal együtt).

Az a) és b) pontban foglaltak szerinti állásfoglalást indoklással kell ellátni.

(6) A tudományos bizottság a kérelmező meghallgatását rendelheti el (D. Sz. 33. § (10) bekezdés), ha

- azt az előterjesztések tárgyalásakor szükségesnek tartja,
- az az előterjesztések meghallgatása után szükségesnek látszik.

(7) A tudományos bizottság az előterjesztők előzetesen írásban benyújtott véleménye ismeretében tárgyalhatja az ügyet. A bizottság álláspontjának kialakítását szolgáló ülésen a bizottság valamennyi tagja részt vesz, azonban csak a D. Sz. 17. §-ának (3) bekezdésében megjelöltek szavaznak. A határozatképességet az Asz. 40. § (7) bekezdése alapján kell megállapítani. Az elektronikus szavazás a doktori eljárás bizottsági ügyszakában nem alkalmazható.

(8) A doktori eljárásban a tudományos bizottság ülése akkor határozatképes (D. Sz. 17. § (3) bekezdés), ha jelen van rajta

- a) az ügy összes előterjesztője, továbbá
- b) a doktori eljárásban szavazati joggal rendelkező tagjainak legalább a fele azzal, hogy a szavazásra jogosultak számából le kell vonni azokat a tagokat, akikkel szemben az eljárásban összeférhetetlenség áll fenn, továbbá az Asz. 40. § (7) bekezdésében meghatározott személyeket. Az összeférhetetlenségre vonatkozó szabályokat a 2. §, illetve a D. Sz. 23. § tartalmazza.

(9) A tudományos bizottság

- a doktori habitusról és annak alapján a doktori mű bírálati eljárásra bocsátásáról 1–5 pontos rendszerű titkos szavazással alakítja ki véleményét. A szavazás eredménye akkor pozitív, ha a pontok száma meghaladja a szavazásban részt vevők által adható legnagyobb összesített pontszám 70%-át,
- a rövid értekezés alapján lefolytatható eljárás engedélyezéséről titkosan „igen/nem” szavazatokkal dönt. Érvényes döntéshez a szavazásban részt vevők 50 százalékot meghaladó egynemű szavazata szükséges.

(10) A tudományos bizottság nyílt szavazással („igen/nem”) dönt ügyrendi és eljárási kérdésekről, a hivatalos bírálókról, valamint a bírálóbizottság személyi összetételéről szóló javaslatról. A bizottság titkos szavazással is dönthet ilyen kérdéssről, amennyiben a bizottság egy szavazati jogú tagja titkos szavazást kér, és azt a bizottság többsége megszavazza.

(11) Az állásfoglalást akkor lehet teljesnek tekinteni, ha mind a (9) bekezdésben részletezett titkos szavazás, mind pedig a (10) bekezdésben részletezett – a hivatalos bírálókról, valamint a bírálóbizottság személyi összetételéről szóló – nyílt szavazás ugyanazon a bizottsági ülésen érvényesen lezajlott.

A tudományos bizottság állásfoglalása

8. §

(1) A hivatalos bírálókról és a bírálóbizottság személyi összetételéről az eljárásra bocsáthatóság vizsgálata után akkor is állást kell foglalni, ha a bizottság alkalmatlannak tartja a kérelmezőt a doktori cím megszerzésére. Lehetőség szerint valamennyi hivatalos bíráló, bírálóbizottsági tisztségviselő és tag helyettesítésére tartalék tagot is ki kell jelölni.

(2) A tudományos bizottság állásfoglalásának azt a részét, amely a pályázó tudományos munkásságának értékeléséről, valamint a rövid értekezés alapján lefolytatható eljárásról szól (a D. Sz. 26. § (5) bekezdésnek megfelelően), szakmai indoklással kell ellátni. Nem kell indokolni a hivatalos bírálókra és a bírálóbizottság személyi összetételére vonatkozó javaslatot.

(3) A tudományos bizottság üléséről a bizottság titkárának emlékeztetőt kell készítenie. Ennek kötelező tartalmi elemei: az ülés határozatképességének megállapítása, a határozathozatalhoz szükséges legkisebb szavazati szám, az előterjesztő személye, a szavazásra feltett kérdés, a szavazást megelőző vitában elhangzott érvek és a szavazás eredménye.

(4) Az ülésről szóló emlékeztetőből szerkesztett kivonatot, mely a (3) bekezdésben felsorolt kötelező tartalmi elemek mellett tartalmazza a bizottság állásfoglalásának az indoklását is, a bizottság elnöke és titkára írja alá, s azt az ülést követő 15 napon belül az előterjesztők írásos véleményével együtt fel kell tölteni a doktori eljárás internetes rendszerébe, és meg kell küldeni a tudományos osztály elnökének.

A doktori bizottság

(D. Sz. 17. § (5) bekezdés)

9. §

(1) Az osztály tudományos bizottságai közül az Atommag-fizikai Tudományos Bizottság és a Szilárdtest-fizikai Tudományos Bizottság 2-2 tagot és 2-2 póttagot, a többi tudományos bizottság 1-1 tagot és 1-1 póttagot delegál a doktori bizottságba. Ugyancsak egy tagot és egy póttagot delegál a Biofizikai Osztályközi Tudományos Bizottság. Az osztály javasolja, hogy a tudományos bizottságok olyan delegáltakat jelöljenek, akik az elmúlt 10 évben írt közleményeikkel maguk is teljesítik a habitusvizsgálat publikációs és hivatkozási formai követelményeit. A doktori bizottság az alakuló ülésén megválasztja elnökét, elnökhelyettesét és titkárát. A bizottság összetételét és tisztségviselőit az osztály hagyja jóvá.

(2) Összeférhetetlenség vagy a tag akadályoztatása esetén a tag helyett az ugyanazon bizottság által delegált póttag jogosult szavazni. A doktori bizottság akkor határozatképes, ha ülésén a szavazásra jogosultaknak több mint a fele jelen van, és a nyolc tudományos bizottságból legalább hat bizottság – köztük a habitusvizsgálatban közvetlenül érintett tudományos bizottság – legalább egy szavazásra jogosult delegálttal képviselve van.

A doktori bizottság eljárása

(D. Sz. 17. §; 33. §)

10. §

(1) A tudományos bizottság által megküldött anyagot az osztály titkársági szakreferense eljuttatja a doktori bizottság elnökének, aki 2 bizottsági tagot jelöl ki referensnek. Célszerűen a 2 referens közül az első az illetékes tudományos bizottság képviselője, a második pedig egy másik tudományos bizottság képviselője.

(2) A referensnek 10 napot kell határidőként biztosítani előterjesztése elkészítéséhez. Ha a referens véleménye eltér a tudományos bizottság állásfoglalásától, vagy annak kiegészítését tartja szükségesnek, előterjesztését írásba foglalja. Ha a referens egyetért a tudományos bizottság állásfoglalásával, és annak kiegészítését nem tartja szükségesnek, azt a dátum feltüntetésével feljegyzí a tudományos bizottság állásfoglalását tartalmazó iraton, és aláírja.

(3) A doktori bizottság valamennyi tagja számára legalább 8 nappal az ülés előtt elektronikus formában elérhetővé kell tenni a kérelmező szakmai önéletrajzát, legfontosabb tudományos eredményeinek egyoldalas összefoglalóját, publikációs jegyzékét és hivatkozási jegyzékét, a kitöltött adatlapokat és a tudományos bizottság állásfoglalását.

(4) A doktori bizottság a (2) bekezdésben említett előterjesztést érdemben tárgyalja, és különösen a következő kérdésekben foglal egymástól elkülönítve állást:

- a) a kérelmező eleget tesz-e a D. Sz. 1. § (1) bekezdésben megfogalmazott feltételeknek;
- b) a benyújtott doktori mű elbírálásra alkalmas-e, rövid értekezés benyújtása esetén e mű alapján az eljárás lefolytatható-e;
- c) a tudományos bizottság javaslatának alapul vételével kiket javasol hivatalos bírálóknak, illetve a bírálóbizottság elnökének, titkárának és tagjainak (tartalék tagokkal együtt).

(5) Ennek során a doktori bizottság a benyújtott értekezés érdemi részletes vizsgálatát mellőzi; az értekezés tartalmával annyiban foglalkozik, hogy az elbírálásra formailag alkalmas vagy alkalmatlan-e, illetőleg rövid értekezés alapján az eljárás lefolytatható-e. A formai és tartalmi szempontok részletesen az Ügyrend 2.1. számú mellékletében található.

(6) A doktori bizottság a kérelmező meghallgatását rendelheti el, ha azt az előterjesztések tárgyalásakor szükségesnek tartja.

(7) A doktori bizottság a referensek távollétében nem tárgyalhatja az ügyet. A kérelmező szakmai alkalmasságáról 1–5 fokozatú szavazattal, az adott pontszám bekarikázásával, titkosan foglal állást. A szavazás eredménye a kérelmező szakmai alkalmasságáról abban az esetben pozitív, ha az ülésen adható legnagyobb pontszám 70%-át meghaladja. Az állásfoglalást indoklással kell ellátni mind a tudományos munkásságot, mind a közéleti tevékenységet illetően.

(8) Arról, hogy az esetleges rövid értekezés alapján lefolytatható-e az eljárás, a doktori bizottság „igen/nem” (tartózkodás nem megengedett) szavazattal titkosan foglal állást. Az eljárás akkor folytatható le rövid értekezés alapján, ha az „igen” szavazatok száma az 50%-ot meghaladja. Az állásfoglalást indoklással kell ellátni.

(9) A doktori bizottság nyílt szavazással („igen/nem”) foglal állást ügyrendi és eljárási kérdésekről, a hivatalos bírálókról, valamint a bírálóbizottság személyi összetételéről szóló javaslatról. Ha a doktori bizottság egy szavazati jogú tagja titkos szavazást kér, azt el kell rendelni. Nem kell indokolni a hivatalos bírálók és a bírálóbizottság személyi összetételére vonatkozó javaslatot.

(10) A doktori bizottság üléséről emlékeztetőt kell készíteni, amely tartalmazza a bizottság állásfoglalásának szakmai indoklását, azt, hogy kik voltak a referensek, mi volt a szavazásra feltett kérdés, és mi volt a szavazás aránya, eredménye. Az emlékeztetőhöz csatolni kell a tudományos bizottság állásfoglalását és az előterjesztéseket, valamint a referens (2) pontban említett írásos véleményét, ha ilyen készült. A doktori bizottság üléséről készült emlékeztetőt az ülést követő 10 napon belül meg kell küldeni az osztály elnökének.

Az osztály eljárása

(D. Sz. 34. §)

11. §

(1) Az osztály a doktori bizottság állásfoglalását – a beérkezésétől számított 60 napon belül – ülésen tárgyalja. Az ügy előterjesztésére az osztály elnöke – ésszerű határidő megjelölésével – a doktori bizottság elnökét, akadályoztatás, összeférhetlenség esetén elnökhelyettesét kéri fel.

(2) Az osztály elnöke az osztály titkársági szakreferense közreműködésével gondoskodik róla, hogy minden az érdemi döntéshez szükséges anyag – beleértve a kérelmező tudományos előéletét, publikációs, hivatkozási listáját és az érdemi döntéshez szükséges valamennyi iratot, így a tudományos bizottság és a doktori bizottság javaslatát a habitusvizsgálatról – az osztály valamennyi tagja számára az ülés előtt legalább 8 nappal elektronikusan elérhető legyen.

(3) Ha a tudományos bizottság és a doktori bizottság véleménye eltér, az ügy nem tárgyalható a tudományos bizottság elnökének (vagy megbízottjának) jelenléte nélkül. Ilyen esetben a tudományos bizottság elnöke kifejti és megindokolja a bizottság véleményét.

(4) Az osztály ülésére – tanácskozási joggal – a tudományos bizottság előterjesztőit és a doktori bizottság illetékes referenseit meg lehet hívni.

Az osztály állásfoglalása

(D. Sz. 16. §)

12. §

(1) Az osztály ülésén a doktori bizottság elnöke vagy helyettese (mindkettőjük akadályoztatása vagy összeférhetlenség esetén a doktori bizottság által kijelölt személy) terjeszti elő a doktori bizottság állásfoglalását, egyben nyilatkozik arról, hogy a tudományos bizottság és előterjesztői az Ügyrendnek megfelelően jártak-e el a habitusvizsgálati eljárás során.

(2) Ezután az osztály elnöke megnyitja a vitát. Először az osztály tagjainak kérdéseire válaszol a doktori bizottság elnöke. Ezt követi az érdemi vita a kérelmező tudományos munkásságáról.

A doktori eljárásban a tudományos osztály ülése akkor határozatképes, ha jelen van rajta

a) a doktori bizottság elnöke (távollétében vagy összeférhetetlenség esetén helyettese vagy a doktori bizottság által kijelölt személy), szükség esetén (lásd 11. § (3) bekezdés) az illetékes tudományos bizottság elnöke vagy helyettese;

b) a szavazati joggal rendelkező tagjainak legalább a fele azzal, hogy a szavazásra jogosultak számából le kell vonni azokat a tagokat, akikkel szemben az eljárásban összeférhetetlenség (D. Sz. 23. §) áll fenn. A határozatképességet az Asz. 40. § (7) bekezdés alapján kell megállapítani.

(3) Az előterjesztés tárgyalását követően az osztály elnöke titkos szavazást rendel el. A tudományos munkásság érdemi megítéléséről az osztálynak a D. Sz. 16. § (4) bekezdése szerint szavazati joggal rendelkező tagjai titkos szavazással, „igen/nem” szavazatokkal döntenek. Az érvényes döntéshez a jelen lévő szavazásra jogosultak 50 százalékot meghaladó egynemű szavazata szükséges.

(4) A tudományos osztály az illetékes tudományos bizottság előzetes állásfoglalásának és a 2.1 mellékletben megfogalmazott elveknek a figyelembevételével dönt arról, hogy a doktori eljárás lefolytatható-e rövid értekezés alapján. Ennek engedélyezéséről „igen/nem” szavazatokkal kell dönteni; rövid értekezés alapján akkor folytatható le az eljárás, ha a jelen lévő szavazásra jogosultak 50 százalékot meghaladó többsége egynemű szavazatával mellette dönt.

(5) Az állásfoglalást és érdemi indokait írásba kell foglalni. A szavazás után az állásfoglalás indokait az osztály elnöke szóban foglalja össze. Az állásfoglalás tartalmát és az indoklást – a megbeszélés során elhangzottak alapján – az osztály titkársági szakreferense foglalja írásba, és az osztály elnöke hagyja jóvá.

(6) Ha a szavazásban részt vevő osztálytag a szavazással kialakított állásfoglalással nem ért egyet, vagy ha az előző bekezdésben említett elnöki összefoglalóban foglaltakat lényegesen másképpen tartja megalapozottnak, az ülést követő 8 napon belül írásban különvéleményt nyújthat be. A különvéleményt az osztály állásfoglalását tartalmazó irathoz kell csatolni.

A hivatalos bírálók és a bírálóbizottság kijelölése

(D. Sz. 19., 20., 23., 36. §)

13. §

(1) Az osztály a doktori bizottság javaslatának figyelembevételével három szakembert (és két tartalékot) jelöl hivatalos bírálónak. Amennyiben az érintett szakterületen nem található megfelelő számú akadémikus vagy MTA doktora címmel rendelkező személy, a három bíráló közül legfeljebb az egyik lehet olyan, aki csak PhD-fokozattal rendelkezik. Ha az osztálynak kikötései vannak arra vonatkozóan, hogy melyik hivatalos bíráló helyett melyik tartalék bíráló járhat el, határozatában erről kifejezetten rendelkeznie kell.

(2) Indokolt esetben hivatalos bírálóként legfeljebb egy külföldi szakember is megbízható (D. Sz. 20. §).

(3) Az osztály a doktori bizottság javaslatának figyelembevételével egy személyt javasol a bírálóbizottság elnökének, egyet tartalék elnöknek, egyet a bizottság titkárának, egyet tartalék titkárnak és 5-7 személyt a bizottság tagjának. Tartalék elnöknek és tartalék titkárnak a bizottság valamelyik tagja is javasolható. Amennyiben az érintett szakterületen nem található megfelelő számú akadémikus vagy MTA doktora címmel rendelkező személy, kivételes esetben csak PhD-fokozattal rendelkező személy is lehet bizottsági titkár vagy tag, de a bírálóbizottságban összesen legfeljebb két, csak PhD-fokozattal rendelkező személy vehet részt.

(4) Az osztály a hivatalos bírálók személyéről és a bírálóbizottság személyi összetételéről nyílt szavazással és „igen/nem” szavazatokkal, egyszerű többséggel dönt. Döntését nem kell indokolni.

(5) A bírálóbizottság kijelölésével az osztály a doktori műben foglalt tudományos eredmények minősítésére vonatkozó szakmai döntési illetékességét a bírálóbizottságra ruházza át.

(6) A doktori bírálati eljárás a hivatalos bírálók és a bírálóbizottság felkérésével indul. A hivatalos bírálókat a Doktori Tanács (annak titkára), a bírálóbizottság tagjait a Doktori Tanács Titkárságának vezetője kéri fel.

14. §

(1) Az osztály elnöke egyetlen iratba foglalva küldi meg a Doktori Tanács elnökének az osztály állásfoglalását, amely általában két, rövid értekezés benyújtása esetén három részből áll:

- a) javaslat a doktori habitusvizsgálat eredménye alapján a kérelmező tudományos munkásságának megítéléséről és a bírálati eljárás lefolytatásáról;
- b) nyilatkozat arról, hogy a kérelmező tudományos teljesítménye van-e olyan kiemelkedő és nagy hatású, hogy a doktori eljárás rövid értekezés alapján is lefolytatható;
- c) a bírálók és a bírálóbizottság tagjainak kijelölése.

Megküldi továbbá a doktori bizottságnak és az ügyben eljáró tudományos bizottságnak a kérelmező habitusvizsgálati eljárására vonatkozó állásfoglalását a szavazás részletes eredményével, valamint a bizottsági ügyszakban eljáró 2 előterjesztő írásos véleményét.

(2) A Doktori Tanács elnöke tájékoztatja az osztály elnökét arról, hogy az eljárás engedélyezéséről és a vitára bocsátásról a Doktori Tanács milyen döntést hozott.

Eljárás a nyilvános vita után

(D. Sz. 45. §)

15. §

(1) A nyilvános vita után – három napon belül – a bírálóbizottság elnöke a bírálóbizottság írásba foglalt és indoklással ellátott állásfoglalását az MTA Doktori Tanács Titkárságának nyújtja be, amely azt haladéktalanul megküldi az osztálynak.

(2) Az osztály megvizsgálja a bírálóbizottság állásfoglalását. Az osztályülésen az előterjesztő a doktori bizottság elnöke, akadályoztatása esetén a doktori bizottság által felkért bizottsági tag. Az osztály a Doktori Szabályzat 16. § (2) bekezdés f) pontja és a (4) bekezdés figyelembevételével titkos, többségi, „igen/nem” szavazással erősíti meg vagy utasítja el a bírálóbizottság döntését, és

felterjeszti a Doktori Tanácshoz elfogadásra. A megerősítés elutasítását köteles indokolni azzal, hogy az ügyrendi vagy tudományetikai kifogás lehet.

16. §

(1) Az eljárás során készült állásfoglalásokat a kérelmező a hatályos szabályzat előírásai szerint megtekintheti.

(2) Az osztály doktori ügyeket július és augusztus hónapban nem tárgyal: az elintézési határidőt ennek megfelelően kell számítani.

II.

Az érdemi vizsgálat elvei

A kérelmező munkássága

(D. Sz. 1., 25. §)

17. §

(1) Az osztály a kérelmező tudományos munkásságának megítélésében, a Doktori Szabályzat 1. és 25. § figyelembevételével – tudományos meggyőződése alapján – dönt. Döntését abban az esetben indokolja, ha azt az MTA Doktori Szabályzata, a jelen Ügyrend vagy más, vonatkozó akadémiai szabályozás előírja.

A kérelmező tudományos munkásságát pályázati kérelmében maga tartozik bemutatni; azt a tudományos és doktori bizottság valamint az osztály ellenőrzi és véleményezi, de nem köteles önálló vizsgálatával helyettesíteni.

(2) A disszertáció kívánatos terjedelme 80 és 200 oldal között van. A rövid értekezés kivételes forma. Rövid értekezéssel az pályázhat, akinek a szokásos értekezés terjedelmét elérő terjedelmű monográfiája, összefoglalója jelent meg az értekezés témaköréből. Ebben az esetben a jelöltnek részletes (legalább 30 oldalas) összefoglalót kell írnia, amelyben a témakör mai helyzetét ismerteti, és abba beleilleszti saját munkáját és szerepét; ezenkívül minden, a tézisben felhasznált cikket a jelölt legalább 1 oldalas összefoglalóban ismerteti. Ezeknek az ismertetéseknek a cikk tartalmán kívül azt is elemezniük kell, mennyire érvényesek az ottani megállapítások ma is, vagy mennyire haladták meg őket az újabb eredmények. A rövid értekezéshez külön összefoglalót kell mellékelni. A jelöltnek mindenképpen disszertációt kell írnia, amennyiben a tézispontokban hivatkozott saját munkáinak több mint a fele sokszerzős (a szerzők száma nagyobb, mint öt).

(3) A tudományos eredményesség eldöntéséhez az osztály a kérelmezőtől adatlapok kitöltését is kéri mind írásban, mind elektronikus formában, továbbá kéri a tézisekben szereplő közlemények hazai társszerzőitől a megadott tartalmú lemondó nyilatkozatot. Ezeket az adatlapokat a 2.2. melléklet tartalmazza.

(4) A kérelmező munkássága formai és tartalmi ismertetőjegyek alapján ítéltető meg.

(5) A formai követelmények a kérelmezőnek a tudományos életben való részvételével, jelenlétével kapcsolatosak, teljesülésük rendszerint számszerűsíthető adatokkal mérhető.

(6) A tartalmi követelmények a kérelmező felkészültségével és a tudományterületre gyakorolt hatásával, munkássága hatékonyságával – a személyéhez egyértelműen köthető tudományos eredményekkel (pl. egyszerűs közlemények) – kapcsolatosak, ezek rendszerint nem jellemezhetők számszerűsíthető adatokkal.

(7) A kérelmező tudományos teljesítményének értékét a formai és a tartalmi követelmények ésszerű mérlegelésével – elsősorban a tartalmi követelmények alapján – kell megítélni.

(8) A habitusvizsgálat formai és tartalmi minimumkövetelményeit az Ügyrend 2.1. melléklete tartalmazza.

(9) A formai minimumkövetelmények teljesítése csak azt jelenti, hogy a szakmai bizottság érdemben foglalkozik a doktori habitus tartalmi követelményeivel, összevetve azt a fizika szakterületen az elmúlt években doktori címet nyertek tudományos tevékenységével. Iránymutatóként a Fizikai Tudományok Osztálya honlapján a pályázók megtalálják az utóbbi évek doktori pályázatainak legfontosabb adatait.

ZÁRADÉK

(1) Ezt az Ügyrendet az osztály a pályázók egyszerűbb tájékozódása szempontjából és az MTA Doktori Tanács előírásaihoz való igazodás céljából egy, a pályázók számára készült tájékoztatóval egészíti ki, amely röviden összefoglalja az MTA Fizikai Tudományok Osztálya tartalmi és formai követelményeit az MTA doktora cím elnyeréséhez.

(2) Az MTA Elnöksége az Ügyrendet 2012. november 27-i ülésén hagyta jóvá.

A Fizikai Tudományok Osztályának doktori követelményrendszere

A doktori műre és a tézisekre vonatkozó követelmények

A doktori cím megszerzése iránti kérelemhez olyan doktori művet kell mellékelni, amely önmagában véve is alkalmas a kérelmező által elért új tudományos eredmények értékelésére, tudományos teljesítményének megítélésére, valamely tudományos kérdés megoldásának bemutatása alapján. A disszertáció kívánatos terjedelme 80 és 200 oldal között van. Rövid értekezéssel az pályázhat, akinek a szokásos értekezés terjedelmét elérő terjedelmű monográfiája, összefoglalója jelent meg az értekezés témaköréből. Ebben az esetben a jelöltnek részletes (legalább 30 oldalas) összefoglalót kell írnia, amelyben a témakör mai helyzetét ismerteti, és abba beleilleszti a saját munkáját és szerepét. Ezenkívül a jelöltnek minden, a tézisben felhasznált cikket legalább 1 oldalas összefoglalóban kell ismertetnie. Ezeknek az ismertetéseknek a cikk tartalmán kívül azt is elemezniük kell, mennyire érvényesek az ottani megállapítások ma is, vagy mennyire haladták meg őket az újabb eredmények. Amennyiben a jelölt a tézispontokban hivatkozott munkáinak több mint fele sokszerzős (a szerzők száma több, mint 5), akkor a jelöltnek mindenképpen disszertációt kell írnia.

A doktori mű magyar vagy a Fizikai Tudományok Osztálya előzetes engedélye alapján angol nyelven nyújtható be.

Az eredményeket tézispontokban kell összefoglalni megadva a tézispont eredményét tartalmazó publikáció adatait. A pályázat témakörét a tézisek és az azokhoz tartozó közlemények határozzák meg.

A téziszüzetnek az alábbi fejezeteket kell tartalmaznia:

A kutatások előzménye

A téma ismertetése, irodalmi áttekintés, utalás a kutatóhelyi előzményekre (pl. kapcsolat a témában született korábbi eredményekhez, illetve korábbi értekezéshez – ha volt ilyen).

Célkitűzések

A megoldandó feladat ismertetése, jelentősége, aktualitása.

Vizsgálati módszerek (opcionális)

Az alkalmazott eljárások, pl. kísérleti technikák, illetve matematikai módszerek ismertetése.

Új tudományos eredmények

Tézispontokba foglalt, konkrétan megfogalmazott tudományos eredmények. A tézispontban hivatkozni kell a kapcsolódó saját publikáció(k)ra. Ha van idegen szerzőkre is hivatkozás, akkor az (név, évszám) szerint történjék, míg a tézispontokhoz kapcsolódó saját publikációt sorszám szerint kell hivatkozni.

Irodalmi hivatkozások listája (opcionális)

Idegen szerzőkre hivatkozás (név, évszám) szerint.

Az eredmények hasznosítása (opcionális)

A tézispontokhoz kapcsolódó tudományos közlemények

Sorszámozott lista, a szerzők, a cím, valamint a megjelenés helyének feltüntetésével. A listán csak olyan publikáció szerepelhet, amely a tézispontokban hivatkozva van. Lemondó nyilatkozatot az ezen a listán szereplő publikációkról kell beszerezni. A listán szerepelhet még meg nem jelent közlemény is, ha elfogadásáról a jelölt igazolást nyújtott be.

Formai minimumkövetelmények a doktori habitusvizsgálathoz

(1) Formai szempontból a kérelmező abban az esetben felel meg az elvárásoknak, ha

- a szakterületének megfelelő színvonalú folyóiratokban, konferenciakiadványokban, könyvben publikált közleményeit megfelelő számban idézik mások közleményei (lásd a (2) bekezdést),
- alkalmazott kutatás esetén megfelelő számban vannak alkotásai, elfogadott szabadalmi (lásd a (3) bekezdést),
- részt vesz a hazai és nemzetközi tudományos közéletben, felsőfokú intézményben oktatási, témavezetői tevékenységet folytat, sikeresen szerepel pályázatokon (lásd az (5), (6) és (7) bekezdést).

Ezeket a tudományok sajátosságainak megfelelően kell vizsgálni.

(2) A tudományos bizottságok, az osztály jóváhagyásával, szakterületük publikációs szokásainak megfelelően határozhatják meg a hivatkozottsági követelményeket. Alapkutatással foglalkozó pályázónak azonban, bármelyik szakterületen működik is, rendelkeznie kell 200 független effektív hivatkozással. Az effektív hivatkozás számításánál a maximum ötszerős cikkek minden független hivatkozása teljes egészében számít. Ötnél több, legfeljebb tízszerős cikk minden független hivatkozása $\frac{3}{4}$ -es szorzóval veendő figyelembe. Tíznél több, legfeljebb húszszerős cikk minden független hivatkozása $\frac{1}{2}$ -es szorzóval, húsznál több, legfeljebb százszerős cikk minden független hivatkozása $\frac{1}{4}$ -es szorzóval veendő figyelembe. A nagy kooperációkban készült, száznál több szerzős cikkek hivatkozásai közül az effektív hivatkozások kiszámítása során csak azokra a cikkekre kapott hivatkozások vehetők számba (mégpedig egyes súlyfaktorral), amelyek létrejöttében a pályázó vezető szerepe egyértelműen kimutatható, például analysis note, technikai jelentés, a cikk témájából tartott delegált vagy meghívott konferencia-előadás alapján.

(3) Döntően alkalmazott kutatással foglalkozó pályázó esetén az elvárt minimális effektív hivatkozottság 100. Emellett nyilvánosan ellenőrizhető módon kell dokumentálni a nem tudományos folyóiratokban megjelent alkotásokat, az elfogadott, esetleg meg is valósult szabadalmakat, a kutatási jelentéseket, azok hasznosulását.

(4) Hivatkozásként csak referált folyóiratban, konferenciaközleményben, könyvben megjelent hivatkozás vehető figyelembe. Nem tekinthető könyvnek ISBN-számmal kiadott disszertáció. Nem vehető figyelembe olyan tudományos munka, amelynek szerzője vagy társszerzője a hivatkozott munka szerzője vagy társszerzője (önhivatkozás figyelembevételének kizárása).

(5) A tudományos közéletben való részvétel értékelése során a hazai és nemzetközi tudományos konferenciákon való részvételt, a meghívott előadásokat, a tudományos testületekben való részvételt, tudományos testületi tagságot, külföldi kutatókkal, kutatóközpontokkal kialakított kapcsolatot kell számba venni. Vizsgálandó, hogy a pályázó közreműködött-e tudományos minősítésben, milyen minőségben, hányszor, milyen egyéb tudományos jellegű közszereplést vállalt.

(6) A pályázati tevékenység értékelésénél azt kell figyelembe venni, hogy a pályázó az utóbbi öt évben milyen hazai és nemzetközi kutatói pályázatokat nyert el, illetve milyen kutatási megbízásokat kapott.

(7) A minimális hivatkozottsági szám és a megfelelő tudományos közéleti, oktatási, pályázati tevékenység együttesen jelenti a minimumkövetelményt. Amennyiben olyan kíván doktori címre pályázni, akinek a tudományos közéleti tevékenységét az előterjesztő az előterjesztői adatlapon összbemomásként gyengének minősítette, annak a hivatkozottsági mutatót, a 200-as, illetve 100-as számot egy másfeles szorzót meghaladóan kell teljesítenie.

(8) A formai követelmények teljesítése csak azt jelenti, hogy a szakmai bizottság érdemben foglalkozik a doktori habitus tartalmi követelményeivel, összevetve azt a fizika szakterületen az elmúlt években doktori címet nyertek tudományos tevékenységével. Iránymutatóként a Fizikai Tudományok Osztálya honlapján a pályázók megtalálják az utóbbi évek doktori pályázatainak legfontosabb adatait.

Tartalmi követelmények a doktori habitusvizsgálathoz

A habitusvizsgálathoz a kérdőíven szereplő valamennyi információt meg kell adni, még nemleges válasz esetén is. A kérdőíven szereplő, a kérelmező tudományos közéleti tevékenységére és a tudományos utánpótlás nevelésére vonatkozó bármelyik pont teljesítésének hiánya nem képez kizáró okot a doktori eljárás elindításához, de összességükben meghatározzák a tudományos bizottságnak és a tudományos osztálynak a kérelmező szakmai habitusáról kialakított véleményét.

(1) A tartalmi követelmények vizsgálata során elsősorban a következőket kell figyelembe venni és értékelni:

- a tudományos munkásság eredményessége,
- tudományos felkészültség.

(2) A tudományos munkásság eredményességének értékelése a tudományos pályafutás és a tudományos művek tartalmi, színvonalbeli vizsgálata alapján végezhető el. A kérelmező tevékenységét mindkét értelemben az egyetemi végzettségtől kell áttekinteni a kérelem benyújtásáig terjedő időszakig. Külön értékelni kell a tudományos fokozat megszerzését követő időszak eredményeit. Ennek az értékelésnek az alapvető dokumentuma az az egyoldalas anyag, melyben a pályázó összefoglalja a saját maga által legfontosabbnak tartott azon tudományos eredményeit, alkotásait, amelyek alapján az MTA doktora címet elnyerni kívánja.

(3) Az alapkutatási eredményekkel egyenlő elbírálást kell biztosítani az alkalmazott kutatásban és a fejlesztésben elért eredményeknek is. Külön kell értékelni azt, ha a pályázó a magyar tudományos kutatás külföldi megismertetését elősegítette, hírnevét növelte.

(4) A kérelmező tudományos közleményeit összességükben kell vizsgálni abból a szempontból, hogy az egyes közlemények megjelenésük idején megfeleltek-e a nemzetközi tudományos színvonalnak.

(5) A kérelmező tudományos közleményei színvonalának megítélése során a tudományos bizottságnak állást kell foglalni annak az öt műnek a tudományos értékéről, amelyet a kérelmező megjelölt és az iratokhoz csatolt (D. Sz. 25. § (6) bekezdés i) pont). Többszerzős cikkek esetén különös hangsúllyal vizsgálandó a pályázó szerepe ezekben a munkákban.

(6) A felkészültséghez ezen túl hozzátartoznak más kutatói adottságok is, mint pl. szervezőképesség, nyelvismeret, irányítóképesség, a tudományos problémák megoldásához szükséges kiemelkedő felismerő képesség stb. – az irányítói, vezető tudományos kutató személyes készségei és tulajdonságai –, amelyekre a munkásságból lehet következtetni, és amely elvárható attól, aki a címet megszerezni kívánja.

Mit kell a kérelmezőnek benyújtania?

1. A doktori eljárás lefolytatása iránti kérelmet (az internetes rendszer állítja elő, az 1. sz. adatlap szerinti formanyomtatványon).
2. Az egyetemi végzettséget igazoló oklevél másolatát.
3. A PhD- vagy azzal egyenértékű tudományos fokozat megszerzését igazoló oklevél másolatát, külföldön szerzett tudományos fokozat (PhD) esetén az oklevél közjegyző által hitelesített másolatát és hivatalos magyar nyelvű fordítását, továbbá, ha honosítása megtörtént, az arról szóló okiratot.
4. A tudományos pályafutásról szóló önéletrajzot.
5. A kérelmező által készített doktori művet.
6. A doktori mű összefoglalóját (*téziseit*) tartalmazó füzetet.
7. A *Tudományos munkásság összefoglalását* a 2. sz. adatlapon megadottak szerint.
8. A kitöltött adatlapot a publikációs tevékenység értékeléséhez (3. sz. adatlap).
9. Az adatlapon megjelölt 5 legjelentősebb dolgozat másolatát.
10. A kitöltött adatlapot a tudományos közéleti tevékenység értékeléséhez (4. sz. adatlap).
11. A Magyar Tudományos Művek Tárában (MTMT) nyilvántartott *közlemények jegyzékét*. Külön kell felsorolni azokat a publikációkat, melyek a PhD- vagy kandidátusi fokozat megszerzését követő időszak kutatói munkájának eredményei, valamint azokat a száznál több szerzős cikkeket, melyek az effektív hivatkozottság számolásánál figyelembe veendőek, illetve nem vehetőek figyelembe. A *Közleményjegyzékben* tételesen felsorolt publikációs adatoknak számszerűen egyezniük kell a kérdőívben (3. sz. adatlap) megadott adatokkal.
12. A *Hivatkozási jegyzéket*. Elegendő, ha a kérelmező az MTMT-ben nyilvántartott hivatkozások számát adja meg minden cikkre, külön feltüntetve az összidézettséget és a független idézettséget.
13. A tézisekben szereplő közlemények hazai társszerzőitől az 5-6. sz. adatlapon megadott tartalmú lemondó nyilatkozatot.
14. Az eljárási díj befizetését igazoló iratot.
15. Nyilatkozat arról, hogy a benyújtott doktori mű egyetlen tézispontja sem azonos tartalmában a PhD- vagy kandidátusi tudományos fokozat elnyerésére benyújtott munka tézispontjainak bármelyikével.

Az 1., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12. és 13. ponthoz tartozó dokumentumokat elektronikus formában is be kell adni.

Ha a kérelem hiányos – nem felel meg a fentiekben felsorolt valamennyi követelménynek –, az MTA Doktori Tanács Titkársága a kérelmet nem veszi át. Hiánypótlásra kizárólag a 2. és 3.

pontban megjelölt mellékletek esetében van lehetőség. Ha a hiánypótlásra való felhívásnak a kérelmező a felhívás kézbesítésétől számított három hónapon belül nem tesz eleget, az eljárást meg kell szüntetni. E formai okból hozott megszüntető határozat nem akadályozza annak, hogy a kérelmező bármikor új doktori eljárás lefolytatását kérje, azonban az új eljárás díját be kell fizetnie, a korábbiét pedig nem igényelheti vissza.

A doktori habitusvizsgálathoz benyújtandó adatlapok

Kérelem

a Magyar Tudományos Akadémia doktora tudományos cím megszerzése érdekében
az eljárás lefolytatására

1. Név (személyi igazolványban szereplő módon):
2. Születéskori név:
3. Tudományos életben használt név:
4. Születési hely
 - 4.1. ország:
 - 4.2. település:
5. Születési év, hó, nap:
6. Anyja leánykori neve:
7. Egyetemi végzettség:
 - 7.1. Típusa: (a diploma szakjának megnevezése)
 - 7.2. Oklevél száma:
 - 7.3. Megszerzés helye (ország):
 - 7.4. Megszerzés helye (intézmény):
 - 7.5. Megszerzés éve:

Ha az egyetemi diplomát külföldön szerezte,

 - 7.6. a honosítás helye (intézmény):
 - 7.7. a honosítás éve:
8. Tudományos fokozat:
 - 8.1. Típusa: (tudomány kandidátusa, PhD, DLA)
 - 8.2. Oklevél száma:
 - 8.3. Megszerzés helye (ország):
 - 8.4. Megszerzés helye (intézmény):
 - 8.5. Megszerzés éve:

Ha tudományos fokozatát külföldön szerezte,

 - 8.6. a honosítás helye (intézmény):
 - 8.7. a honosítás éve:
9. E-mail, melyen a kapcsolat tartható:
10. Elérhetőségi telefonszám (mobil is lehet):
11. Levelezési cím:
 - 11.1. ország:
 - 11.2. település:
 - 11.3. utca, házszám:
 - 11.4. irányítószám:

12. Lakcím (irányítószámmal):

12.1. ország:

12.2. település:

12.3. utca, házszám:

12.4. irányítószám:

13. Munkahely megnevezése:

14. Munkahely címe (irányítószámmal):

14.1. település:

14.2. utca, házszám:

14.3. irányítószám:

15. Munkahely telefonja:

15.1.

15.2. Fax:

16. A benyújtott doktori mű címe:

17. A benyújtott doktori mű típusa (értekezés, könyv, rövid értekezés [tézises]):

18. A benyújtott doktori mű nyelve, ha az nem magyar:

19. Tudományos osztály:

20. Tudományág:

21. Nyilatkozat:

a) A jelen kérelem benyújtásával elismerem, és kötelezőnek fogadom el a Magyar Tudományos Akadémia Doktori Szabályzatát és az ahhoz tartozó szabályokat.

b) Hozzájárulok ahhoz, hogy benyújtott művemről, annak tartalmáról az MTA Doktori Tanács Titkársága, illetőleg az MTA Könyvtára felvilágosítást adjon.

c) Tudomásul veszem, hogy az eljárás azon a néven folyik, amelyet a tudományos életben használt névként megjelöltem.

Dátum (év, hó, nap)

a kérelmező aláírása

KIEGÉSZÍTŐ ADATOK

1. Előző foglalkozásai és munkahelyei:

munkahely:	mettől meddig:	munkaköre:

2. Bírálnói tevékenysége (minősítési, habilitációs eljárás):

kinek az értekezését bírálta:	mikor:

3. Bírálnóbizottsági tevékenysége (minősítési, habilitációs eljárás):

kinek a bizottságában vett részt:	mikor:

A fenti adatok pontos megadásával elősegíti, hogy a Doktori Szabályzat 23. §-ában foglaltakat az eljárás során könnyebben lehessen érvényesíteni.

TUDOMÁNYOS MUNKÁSSÁG ÖSSZEFOGLALÁSA

Foglalja össze röviden (max. 300 szó = 1800 n terjedelemben) tudományos munkássága azon értékeit, amelyek alapján az MTA doktora címet elnyerni kívánja.

Dátum:

Aláírás:

Név nyomtatott betűkkel:

.....

Publikációs adatlap

Név:

Születési év:

Teljes tudományos közlemények¹ száma:

	1–5 szerzős	6–10 szerzős	11–20 szerzős	21–100 szerzős	> 100 szerzős, a pályázó dokumentálhatóan alapvető hozzájárulásával („szerző”)	> 100 szerzős, ahol a pályázó „közreműködő”
Eredeti folyóiratcikk						
Összefoglaló cikk						
Lektorált konferencia-közlemény (legalább 3 oldal)						
Könyv, könyvfejezet						
Összes teljes tudományos közlemény száma						

A teljes tudományos közlemények idézettsége teljes tudományos munkákban (önhivatkozás és a társszerzőknek a közös cikkekre való hivatkozása nélkül):

	1–5 szerzős műre	6–10 szerzős műre	11–20 szerzős műre	21–100 szerzős műre	> 100 szerzős, a pályázó dokumentálhatóan alapvető hozzájárulásával („szerző”)	> 100 szerzős, ahol a pályázó „közreműködő”
Független hivatkozások száma						
Súlyfaktor	1	0,75	0,5	0,25	1	0
Effektív hivatkozottság						

A pályázó tudományos munkáinak független idézettsége

¹A teljes tudományos közlemény meghatározását lásd az MTMT honlapján.

	Teljes idézettség	Effektív idézettség
Összes teljes tudományos munkájának független idézettsége		
Tudományos fokozat megszerzése (dátum) óta írt közleményeinek független idézettsége		
Téziseiben felhasznált közleményeinek független idézettsége		

A száznál több szerzős cikkeknel a pályázó alapvető hozzájárulását bizonyító adatok:

Az összes hivatkozásból számolt H-indexe:

A független hivatkozásokból számolt H-indexe:

A pályázó 5 legjelentősebb dolgozata (többszerzős cikkek esetén olyanok, amelyekben a pályázó hozzájárulása domináns, pontos bibliográfiai adatokkal):

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

A pályázó egyéb közleményeinek száma:

	Közlemények száma
Felsőoktatási tankönyv vagy tankönyvfejezet	
Nem lektorált konferenciakiadványban megjelent cikk	
Szerkesztett könyv	
Ismeretterjesztő mű	
Jelentés	
Egyéb	

Műszaki fejlesztési tevékenység:

- szabadalmak száma, az esetleges hasznosítók nyilatkozatát mellékelje:
- a pályázó legjelentősebb, megvalósított műszaki alkotásai és jellemzőik:
- egyéb fejlesztési tevékenység:

Tudományos közéleti adatlap

Név:

Születési év:

Szűkebb szakterület:

Tudományos fokozat és a megszerzés éve:

Az írásmű címe:

A tudományos bizottság neve, amelynek hatáskörébe tartozik, véleménye szerint, az írásmű elbírálása:

Milyen disszertációs munkát vezetett (diplomamunka, dr. univ., PhD, kandidátus), és milyen oktatási tevékenységet végzett:

Hazai és nemzetközi tudományos közéletben való részvétel:

- meghívott előadások tudományos konferenciákon,
- konferencia szervezése,
- nemzetközi folyóiratban szerkesztőbizottsági tisztség,
- a hazai és nemzetközi tudományos szervezetekben betöltött tisztség,
- 2 hónapnál hosszabb vendégkutatói és vendégprofesszori állás,
- 2 hónapnál hosszabb időre érkező vendégkutatók fogadása.

Pályázati tevékenység:

- az utolsó 5 évben elnyert hazai és nemzetközi kutatási támogatások és együttműködések:

A doktori kérelem elbírálását pozitívan befolyásoló egyéb körülmények:

- iskolateremtő tevékenység, tudományos kultúra meghonosítása:
- tudományos kitüntetések:
- magyar nyelvű szakirodalmi tevékenység:
- egyéb, amit meg kíván említeni:

Társszerzői lemondó nyilatkozat (MTA doktora címmel nem rendelkező hazai társszerzők)

Alulírott nyilatkozom, hogy

(doktori pályázó neve)

.....
.....

(disszertáció címe)

című MTA doktori dolgozata téziseinek alábbi pontjait, melyekről közös tudományos publikáció(i)nk jelent(ek) meg, a jelölt tudományos eredményeinek ismerem el:

tézispont _____ közös publikáció(k) sorszáma a tézisfüzetben ____ ____

tézispont _____ közös publikáció(k) sorszáma a tézisfüzetben ____ ____

tézispont _____ közös publikáció(k) sorszáma a tézisfüzetben ____ ____

tézispont _____ közös publikáció(k) sorszáma a tézisfüzetben ____ ____

tézispont _____ közös publikáció(k) sorszáma a tézisfüzetben ____ ____

és kötelezem magam, hogy esetleges későbbi MTA doktori értekezésemben ezeket a tudományos eredményeket tézisként nem használom fel.

Egyéb közölnivalóm:

Dátum:

(aláírás)

Társszerzői lemondó nyilatkozat (MTA doktora címmel rendelkező hazai társszerzők)

Alulírott nyilatkozom, hogy

(doktori pályázó neve)

.....
.....

(disszertáció címe)

című MTA doktori dolgozata téziseinek alábbi pontjait, melyekről közös tudományos publikáció(i)nk jelent(ek) meg, a jelölt tudományos eredményeinek ismerem el:

tézispont _____ közös publikáció(k) sorszáma a tézisfüzetben ____ ____

tézispont _____ közös publikáció(k) sorszáma a tézisfüzetben ____ ____

tézispont _____ közös publikáció(k) sorszáma a tézisfüzetben ____ ____

tézispont _____ közös publikáció(k) sorszáma a tézisfüzetben ____ ____

tézispont _____ közös publikáció(k) sorszáma a tézisfüzetben ____ ____

és kijelentem, hogy MTA doktori értekezésemben ezeket a tudományos eredményeket tézisként nem használtam fel.

Egyéb közölnivalóm:

Dátum:

(aláírás)

**Az MTA Fizikai Osztályának előterjesztői adatlapja
a publikációs és tudományos közéleti tevékenység értékeléséhez**

A pályázó neve:

Az írásmű címe:

A tudományos bizottság neve:

Értékelés

Publikációs tevékenység:*	<i>gyenge</i>	<i>megfelelő</i>	<i>kiemelkedő</i>
Hivatkozottság:*	<i>gyenge</i>	<i>megfelelő</i>	<i>kiemelkedő</i>
Alkalmazott kutatási eredmények értékelése:*	<i>gyenge</i>	<i>megfelelő</i>	<i>kiemelkedő</i>
	<i>A munka nem alkalmazott kutatás.</i>		

Összetevői:

- szabadalmak:*
- kutatási jelentések:*
- alkotások:*

A Publikációs adatlap 5%-os hibahatáron belül megegyezik az MTMT-ben szereplő adatokkal:*

igen nem

Ha nem, az adatlap táblázatainak melyik tétele nem azonos az MTMT adataival:

Összbenyomás a tudományos tevékenységről:* *gyenge megfelelő kiemelkedő*

A pályázat tudományos értékének minősítése a 2. sz. adatlap alapján (1-től 5-ig terjedő skálán):

* Kérjük aláhúzással jelölje véleményét.

Témavezetési és oktatási tevékenység:*	<i>gyenge</i>	<i>megfelelő</i>	<i>kiemelkedő</i>
---	---------------	------------------	-------------------

Hazai és nemzetközi tudományos közéletben való részvétel:*

	<i>gyenge</i>	<i>megfelelő</i>	<i>kiemelkedő</i>
--	---------------	------------------	-------------------

Összefutók:

- meghívott előadások tudományos konferenciákon:
- konferencia szervezése:
- nemzetközi folyóiratban szerkesztőbizottsági tisztség:
- a hazai és nemzetközi tudományos szervezetekben betöltött tisztség:
- 2 hónapnál hosszabb vendégkutatói és vendégprofesszori állás:
- 2 hónapnál hosszabb időre érkező vendégkutatók fogadása:

Pályázati tevékenység:*	<i>gyenge</i>	<i>megfelelő</i>	<i>kiemelkedő</i>
--------------------------------	---------------	------------------	-------------------

A doktori kérelem elbírálását pozitívan befolyásoló egyéb körülmények:*

	<i>gyenge</i>	<i>megfelelő</i>	<i>kiemelkedő</i>
--	---------------	------------------	-------------------

Összefutók:

- iskolateremtő tevékenység, tudományos kultúra terjesztése:
- tudományos kitiűntetések:
- magyar nyelvű szakirodalmi tevékenység:
- egyéb:

Összbenyomás a tudományos közéleti tevékenységről:*

	<i>gyenge</i>	<i>megfelelő</i>	<i>kiemelkedő</i>
--	---------------	------------------	-------------------

* Kérjük aláhúzással jelölje véleményét.

MTMT táblázat

Xxxx Yyyy tudományos és oktatási munkásságának összefoglalása
MTA XI. Fizikai Tudományok Osztálya (dátum)

Teljes tudományos közlemények¹ száma	1- 5 szerző	6 - 10 szerző	11 - 20 szerző	21-100 szerző	> 100 szerző („szerző”²)	> 100 szerző („közreműködő”³)
Eredeti folyóiratcikk						
Összefoglaló cikk						
Lektorált konferenciaközlemény (legalább 3 oldal)						
Könyvek, könyvfejezetek						
Összes teljes tudományos közlemény száma						

A teljes tudományos közlemények idézettsége⁴ teljes tudományos munkákban
(önhivatkozás és a társszerzőknek a közös cikkekre való hivatkozása nélkül):

	1- 5 szerző	6 - 10 szerző	11 - 20 szerző	21-100 szerző	> 100 szerző („szerző”²)	> 100 szerző („közreműködő”³)
Független hivatkozások száma						
Súlyfaktor (S)	1	0,75	0,5	0,25	1	0
Effektív hivatkozás						

A pályázó teljes tudományos munkáinak független idézettsége⁴:

Jellemzők	teljes idézettség	effektív idézettség
Összes teljes tudományos munkájának független idézettsége		
Tudományos fokozat megszerzése (dátum) óta írt közleményeinek független idézettsége		

A függő és független hivatkozásból számolt H-indexe ⁴	
A független hivatkozásokból számolt H-indexe ⁴	

A pályázó egyéb közleményeinek száma:

	Közlemények száma
Felsőoktatási tankönyv vagy tankönyvfejezet	
Nem lektorált konferenciaközlemény	
Szerkesztett könyv	
Ismeretterjesztő mű	
Jelentés	
Egyéb	

Megjegyzések:

A tézisekben felhasznált saját közlemények független idézettségét a pályázónak kell a Doktori Tanács Titkárságán a pályázattal együtt leadnia.

¹ A teljes tudományos közlemény meghatározását lásd az MTMT honlapján.

² A „szerző”: a lekeresett szerző dokumentálhatóan alapvető hozzájárulásával készült cikkekre vonatkozik.

³ A „közreműködő”: a lekeresett szerző neve a cikk szerzői között szerepel, de nem dokumentálható az alapvető hozzájárulása a cikkhez.

⁴ A disszertáció és egyéb típusú idézők nélkül számolva

TUDOMÁNYOS DÍJAK

Jelölést az Osztály tagjai és állandó meghívottjai, az Osztály tudományos bizottságai, valamint felkért külső szervezetek tehetnek. Olyan személy – fő szabályként – nem jelölhető, aki ugyanazt a díjat – akár egyénileg, akár csoport tagjaként – korábban már elnyerte.

Az osztály döntési szintje fölötti díjak:

Széchenyi-díj

Akadémiai Aranyérem

Eötvös József-koszorú

Akadémiai Díj

Az Osztály tudományos díjai:

A Fizikai Tudományok Osztálya saját hatáskörében a magyar fizikai kutatások fejlesztésére és támogatására létrehozott alábbi díjakat adományozza évente egy alkalommal:

Fizikai Fődíj (évente egy Fődíj)

A Fődíjat általában kiemelkedő jelentőségű kutatási eredményért, iskolateremtő munkásságért vagy kiemelkedő életműért lehet odaítélni. Fődíjban az utolsó öt évben elért és már értékelhető, tudományos visszhangot kiváltó, konkrét tudományos teljesítmény is részesíthető, kivéve, ha már előzőleg Akadémiai Díjban részesült az illető.

Kollektív munka esetén törekedni kell arra, hogy a kollektíva azon tagjai részesüljenek Fődíjban, akiknek a tudományos eredmények elérésében meghatározó szerepük volt. A Fődíjat csak tudományos minősítéssel rendelkezők kaphatják.

Fizikai Díj (évente legfeljebb három Díj)

A Fizikai Díjat egy elméleti, egy kísérleti és egy alkalmazó fizikusnak kell odaítélni, lehetőség szerint úgy, hogy az egyiket akadémiai kutatóközpont/kutatóintézet kutatója, a másikat egyetemi tanszék, intézet oktatója, kutatója, a harmadikat pedig profitérdekelt kutatási-fejlesztési területen dolgozó kapja. Amennyiben az elsőként megjelölt három kategória valamelyikében nincs megfelelő jelölt, akkor a Fizikai Díjból kevesebb kerül odaítélésre.

Aki Fizikai Fődíjat vagy Akadémiai Díjat nyert, az ugyanazon eredményért Fizikai Díjban nem részesülhet.

A díjak odaítélése rendszeres osztályülésen titkos szavazással történik. A díjakra fordítható összegről a Dr. Hegedűs Zoltán Alapítvány kuratóriuma dönt, az alapítvány vagyoni helyzetének függvényében.